

SANDPAPPRET

NR 2



ÅRG 13



FN-KAMRATERNA 72 M



FN - STYRDA
FREDSFÄMJJANDE OPERATIONER
50 -- ÅR

1956 -- 2006

SANDPAPPRET

NR 2 " september 2006 " årg 18
Medlemsblad för kamratföreningen FN - kamraterna 72 M

INNEHÅLL	SIDA	ANSVARIG/FÖRFATTARE
Redaktion och innehåll	2	Redaktören
Batch har ordet	3	Bataljonschefen
Sverige och världen utanför		Göran Wetterlundh
Från Styrelsen		
Kamratträff fredag 22 --	4-5	Bo Ringdal
söndag 24 september 2006		Redaktören
Adressuppgifter	5	Redaktören
E-postadresser	5-7	Bo Ringdal
		Redaktören
MO-humor (forts fr sid 23)	7	Bengt Hållkvist/Redaktören
Nytt från Högkvarteret -- FN-aktuellt	8-12	Bengt Hållkvist
Politik i Mellanöstern	13-16	Bengt Hållkvist
FN-special		
Fredsförmedlande operationer	17	Bengt Hållkvist
Intryck under mission i Kroatien	18-19	Alv Svensson
Stabsredaktörens spalt	19-20	Kåbe Lidén
Kommentarer (till ovan)	20	Bengt Hållkvist
"Al-Limerickar"	21	Bengt Hållkvist
Ökenvärlden...	21-23	Alv Svensson
MO-humor... hört berättas (se ovan sid 7)	23-24	Redaktören/Bengt Hållkvist
Vårt att veta från MO...	24-25	Redaktören
Strövtåg i Bibelns länder...	25-27	Ingvar Holmquist
Redaktionellt	27	Redaktören

Omslagsbild främre: Collage om 50 - årsjubileum över
fredsförmedlande operationer

Bengt Hållkvist

Signerade foton

Rick Forsling, Andreas Karlsson, Reuters,
Jonas Hård af Segerstad
ur SvD 12/2 - 06, ur SvD 30/5 - 06,
ur SvD 24/8 - 06, ur SvD 27/8 - 06,
ur SvD 14/9 - 06, ur Tempus nr 23/2006
ur Terrorns ansikte (Ilya Meyer)
Högkvarteret / Insats&Försvär nr 4/2006

Osignerade foton

Osignerad grafik: Hizbollahs fanemblem
Signerad karta

Ovriga illustrationer

Bengt Hållkvist

REDAKTÖR: Bengt Hållkvist
Informationsbyrå Hållkvist
Sjöliden 40
SE-590 77 VRETA KLOSTER

("F-skattereg")

Organisationsnummer: 360616 - 3214
Plusgironummer: 832 57 63 - 4
E - post: informationsbyra.haellkvist@zeta.telenordia.se

Telefon: 013 - 602 45
Telefax: 013 - 602 45



Batch

har - ordet



SVERIGE OCH VÄRLDEN UTANFÖR

Det har varit en lång, kall och snörik vinter till glädje för några men inte för alla. Skidåkare på längden, tvären och utför har säkert haft många glada dagar i spåren och i backarna. Men för mig har vintern inneburit kortare promenader med hjälp av en till två kryckor efter en höftoperation. Det har jag kunnat stå ut med men längtan efter våren samt värmen har varit dubbelt så stor detta år. Och än i dessa dagar -- när detta skrivs -- då påsken står för dörren, har vårtecknen varit få. Men prognosen talar om bättre tider.

Många andra i världen längtar också efter bättre tider. Det ser dystert ut i Irak, våldet ökar i Pakistan och Afghanistan. Iran framhårdar i sin ambition att anlägga kärnkraftverk, som ger möjlighet till kärnvapenframställning. I Afrika pågår som vanligt ett stort antal strider i flera länder. Listan kunde göras mycket längre. I konflikten Israel - Palestina har det inte heller ljusnat. Utvecklingen har tagit en ny vändning efter Hamas' seger i det palestinska valet. Hamas vägrar att erkänna Israel och anser att självmordsattacker är ett legitimt motstånd. Motsättningarna inom palestiniernas led kommer nu i öppna dager. President Abbas fördömer Hamas' synsätt, vilket visar på palestinsk splittring.

I Israel har det nya partiet, Kadima, vunnit i det senaste valet och ledaren Olmert har nu kunnat presentera ett förslag på den judiska statens gränser. Delar av Västbanken och den redan annekterade östra delen av Jerusalem skulle ingå. USA hoppas fortfarande på en förhandlingsfred men har förklarat, att man kan komma att godkänna gränsdragningen om så krävs. Så länge Hamas vägrar godkänna Israels rätt att existera tar USA inga kontakter med Hamas.

Hamas agerande har nu -- intill påsktid -- inneburit att såväl USA som EU beslutat att upphöra med ekonomiskt stöd till palestinierna. EU avser dock att fortsätta stödja rent humanitära insatser. Vilket resultat detta ställningskrig får framöver är som vanligt svårt att förutspå. Utan ekonomiskt stöd kan utvecklingen i Palestina leda till inre motsättningar och någon form av inbördeskrig. Det är inte självklart att detta på längre sikt skulle gynna Israel.



Infanterister
är det brist på

I denna oroliga värld har Sverige förbundit sig att kunna sätta in svenska fredsbevarande förband. Vi skall också kunna ingripa för att "skapa fred", där stridigheter pågår. Jag har tidigare varit tveksam till att vi har eller kan skapa förband med tillräcklig styrka och kapacitet för sådana insatser. Enligt uppgift från Högkvarteret kommer avsaknaden av utbildade infanterisoldater att vara en stötesten. Efter senaste försvarsbeslutet har vi lagt ner i stort sett alla förband som utbildar "fotfolket". Strid i bebyggelse blir kanske det, som våra soldater i första hand måste kunna. Det är inte säkert, att en mekaniserad enhet eller en "IT-soldat" är mest lämpad för detta. Sent skall syndaren vakna. Idag är internationella insatser prioriterad verksamhet för försvaret. Är vi rustade för detta?



Från STYRELSEN

Kamratträff fredag 22 - söndag 24 september 2006

Anmälningsbestämmelser jämte dito formulär för deltagande i rubr bataljonsträff för FN-Kamraterna 72 M gick ut i förra numret av vår tidning (Sandpappret nr1, årg 13) och sedan har nått mig likadan påminnelse utsänd via e-mail daterad 2006-06-05. Här följer vad som nu gäller. Anmälningstiden har sagts skulle utgå 15 juni, varvid anmälan också innebar en inbetalning av 500 kr på plusgiro 409 96 39 - 9. Vad som skulle hända med sena eftersläntare är nu överspelat. Tiden är i praktiken helt utgången, när Du läser detta nummer av Sandpappret (Nr 2, årg 13) för då är vi på resa. Vare hur som helst med gjord anmälan så måste ändå sägas: Skulle Du fått förhinder -- och har legala skäl, återbetalar vi avgiften. Vad som är att betrakta som legala skäl, avgör vår kassör!

Vi kryssar -- som sagts -- med **Vikingline** till **Tallinn**! Vi är borta i två nätter och får gott om tid tillsammans, generös utspisning, gedigen föredragning om det nya Estland samt personlig guidning i Tallin av en kamrat, som arbetat där i flera år. Alltså ett fullspäckat program -- som är något utöver det vanliga! Dessutom genomför vi föreningens **årsmöte**, vilket vi sedan länge kallat till. Flera medlemmar har under lång tid förespråkade en kamratträff med kryssning, andra medlemmar vill absolut inte ut på sjön. Eftersom vi hittills haft alla våra möten på land kastar vi denna gång loss med något nytt och spännande.

Målsättningen med resan är:

- Kamratlig samvaro under trivsamma former
- Ökade kunskaper om Estland och Tallin
- Möjlighet till shopping (som kan bli en mycket lönsam affär...)
- Genomföra årsmötet

Samling fredag 22 sept före kl1615 i Vikingterminalen, Stadsgården, Stockholm. Vi är åter söndag 24 sept kl 1300. Föreläggning och priser per person (inkl gjord förhandsinbetalning):

- | | |
|----------------------------------|---------|
| ▫ Dubbelhytt kat C (ej fönster) | 1560 kr |
| ▫ Enkelhytt kat C | 2190 kr |
| ▫ Dubbelhytt kat B (ej fönster) | 2140 kr |
| ▫ Enkelhytt kat B | 3340 kr |
| ▫ Dubbelhytt kat A (med fönster) | 2390 kr |
| ▫ Enkelhytt kat A | 3840 kr |

I priset ingår allt detta: Välkomstdrink, tre-rätters à la carte middag inklusive (!) drycker (tre bra viner), frukost, buffét-middag inklusive drycker (öl, vin, vatten o kaffe), söndags-brunch samt kaffe och frukt under samlingar i konferensrummet.

Preliminärt program (alla tidsangivelser är i svensk tid)

- | | |
|----------------------|--|
| ▫ Fre kl 1630 | Vi går ombord |
| ▫ Fre kl 1700 - 2030 | Årsmöte samt info om Estland och Tallinn |
| ▫ Fre kl 2100 - | Middag i à la carte-matsalen |
| ▫ Lör kl 1000 - 1300 | Guidad tur i Tallinn |
| ▫ Lör kl 1300 - 1700 | Egna aktiviteter |
| ▫ Lör kl 1800 | Avgång Tallinn |
| ▫ Lör kl 1800 - 1900 | Whisky - provning (rederiet bjuder!) |
| ▫ Lör kl 2100 - | Buffét - middag i Food Garden |
| ▫ Sön fm | Brunch |
| ▫ Sön kl 1300 | Ankomst Stockholm |

Anmälan utan inbetalning gills inte! Slutbetalning förutses ha skett enligt tidigare direktiv.

Vi åker med Viking Lines **M/S Cinderella**. Fartyget gör i dag dygns-kryssningar till Åland, men kommer efter sommaren att kryssa på Tallin. Mer info om fartyget finns på länken <http://www.vikingline.se/pagesSE/OvrigtFartygCinderella.asp>

Anslutningsbussar går från hela Mellansverige -- info om dessa hittar Du på <http://www.vikingline.se/pagesSE/OvrigtAnslutningarBusskarta.asp>. Teibokn: 08 - 452 40 00 mån-fre 0800-2000, lör-sön 0900-1800

Matarbussar i Stockholm avgår från Cityterminalen och Slussen.

Erforderlig info har utsänts till deltagarna i god tid före avresan. Men vill Du ändå veta mer så hör av Dig till per.hallgren@chello.se (kommendantur etc.) tel 08 - 84 75 13 eller lars.josefson@swipnet.se (program m.m.) tel 08 - 767 68 78 eller bo.ringdal@swipnet.se (övriga frågor) tel 0708 - 95 44 07.

Information om vår bataljonsträff är planerad att vara utlagd på vår hemsida <http://www.zzzz.se/sinai/>.

Vi hoppas på en trevlig och innehållsrik resa!

Styrelsen

Bo Ringdal -- 010 / Redaktören

ADRESSUPPGIFTER

När ökenbroder av någon anledning byter dator(e-post)adress/-tillgänglighet liksom telefon- eller bostadsadress är det önskvärt att anmälan om nya aktuella adressuppgifter insänds till någon i redaktionen. Var således vänlig kontrollera att Du har fått in alla och rätta uppgifter i vår tidning. Rimligtvis bör stavningen av personnamn återkomma med samma stavning i e-postangivelsen om ifrågavarande namn återkommer där. Så har inte alltid varit fallet i underlaget till nedanstående adressförteckning. Det kan knappast vara **ch** på ena stället och **ck** på det andra eller **ett s** i ena fallet och **två s (= ss)** i andra fallet. Däremot får vi väl t.v. finna oss i att o ersätter ö liksom att a oftast står i stället för ä men undantag finns -- bl.a. avseende mitt efternamn.

Redaktören

E - POSTADRESSER

Nedanstående adresser har datum 2006-03-29 och utgör kompletteringar eller rättelser av ifrågavarande uppgifter i Sandpappret, årg 12 nr 1, år 2005. Viss trolig rättstavning (se ovan) har utförts av redaktören. Teckenförklaringar: - **markerade = deltog i Tylebäck**; **R = mail kommer obesvarat i retur**

- Andersson, Bo	102	Linköping	
- Axelsson, Roger	110	Stockholm	roger_axelsson@hotmail.com
- Berglund, Sten	053	Hudiksvall	sten.berglund@skatteverket.se
Bergner, Sture	746	Svenstavik	sture_bergner@hotmail.com
- Bernt, Berlin	056	Östhammar	bernt.berlin@telia.com
- Björk, Richard	066	Spånga	richard.bjork@telenor.se
Blomgren, Birger	779	Stockholm	?
Borwin, Lars	740	Järfälla	borwin@swipnet.se
Brohlin, Thomas	704	Nynäshamn	thomas.brohlin@zeta.telenordia.se
Cederholm, Rolf	016	Vejbystrand R	rolf.cederholm@mail.bip.net
- Cronberg, Kjell-Gunnar	513	Huskvarna	kjell.cronberg@euro-academy.com
Dahlstrand, Mats	136	Klippan	fordonsteknik-kpn@swipnet.se
- Danielsson, Per	853	Lerum R	pelle.4@telia.se
- Egnell, Nilserik	022	Ljungkile	nilserik.egnell@telia.com
- Egnell, Pia	952	Ljungkile	pia_egnell@yahoo.se
Ekström, Mikael	028	Knivsta	ekstroem_mikael@hotmail.com
Eriksson, Thomas 1)	383		Bytt namn till Palmqvist
Palmqvist, Thomas 1)	383	?	thomas.palmqvist@aerotechtelub.se
- Eskelund, Urban	301	Visby	urbmar@swipnet.se
- Fasth, Peter	849	Lindome	peterfasth@telia.com
Fränlund, Christer	514	Sollentuna	christer.franlund@telia.com
Gabrielsson, Richard	538	Gargnäs	?
- Gustafsson, Arne	103	Stockholm	arne_gustafsson@comhem.se
- Gustafsson, Bengt-Åke	157	Helsingborg	pgson@swipnet.se
- Gustafsson, Gert-Ove	824	Eldsberga	03542924@telia.com
Gustafsson, Lars-Erik	855	Laholm	?
Gustafsson, Lars G	221	Västervik	lg.vvik@passagen.se
Gustafsson, Ulf	570	Frösön	ulf.mail@telia.com
Hagel, Göran	748	Halmstad	goran.hagel@swipnet.se
- Hallgren, Per	180	Stockholm	pgi.hallgren@chello.se
Hedén, Arne	027	Stockholm	arne.heden@telia.com
Hedenström, Sten-Inge	815	Karlstad	sten-inge@hedenstrom.se

Hedlund, Ulf 220
 Hill, Arne 763
 - Holmquist, Ingvar 033
 - Hällkvist, Bengt 050
 Höglén, Christer 562
 - Ivarsson, Tore 135
 - Jeppsson, Håkan 031
 Johansson, Bengt 107
 - Johansson, Per 197
 Johansson, Sören 716
 Johnsson, Nils-Gunnar 803
 - Jonsson, Hans 206
 - Josefsson, Elov 437
 - Josefson, Lars 004
 Karlsson, Anders 051
 - Karlsson, Anders 168
 Karlsson, Gustaf 457
 - Keller, Peter 801
 Kimström, Kjell 115
 Klasson, Curt-Olof 124
 Klevsäter, Classe 450
 - Korswall, Lennart 043
 Larsson, Kjell 134
 - Larsson, Lars 194
 - Larson, Torsten 015
 - Leksell, Jan-Erik 851
 - Lidén, Kåbe 037
 Lindervik, Christer 329
 Lindholm, Krister 953
 - Lingmerth, Gunnar 040
 Ljunghaga, Jerry 325
 - Loftan, Bengt 024
 Lundh, Lennart 712
 Lundqvist, Anders 399
 - Löfberg, Rolf 013
 Löfgren, Klas 646
 Martis, Anders 190
 - Meijer, Walter 017
 Merefält, Karl 508
 Michel, Per-Olof 007
 Mikaelsson, Karl-Oskar 176
 Mörtlund, Sture 907
 Niklasson, Bo 948
 Nilsson, Ulf 455
 - Nordberg, Bengt 030
 Nordenstedt, Mikael 947
 Nordin, Mats 762
 Nurminen, Juha 183
 - Olofsson, Lars 054
 Oskarsson, Boris 721
 Ottosson, Bertil 181
 Palmqvist, Thomas 1) 383
 - Paulsson, Jan-Olof 011
 Pernhem, Mats 564
 - Persson, Lennart 098
 Pikkarainen, Anders 137
 - Ringdal, Bo 010
 Rodin, Göran 846
 Roos, Jonny 594
 6 - Rothoff, Ronny 105

Gällivare
 Ekerö
 Vännäs
 Vreta Kloster
 Östersund
 Varberg
 Malmö
 Torslanda R
 Stockholm
 Norrköping
 Nättraby
 Haverdal
 Åsarp
 Lidingö
 Åhus
 Strängnäs
 Rosenfors
 Ulricehamn
 Stockholm
 Bispgården
 Helsingborg
 Axvall
 Glommerstråsk
 Nynäshamn
 Strängnäs
 Malung
 Sköndal
 Värnamo
 Strömstad
 Tranås
 Stockholm
 Ljungbyhed
 ?
 Oskarshamn
 Karlshamn
 Storuman
 Visby
 Uppsala
 Karlungi
 Karlstad
 Boden
 Nybro
 Stockholm
 Figeholm
 Borensberg
 Knivsta
 Stockholm
 Sundsvall
 Värnamo
 Lenhovda
 Vilhelmina
 Se även 1) ovan
 Jönköping
 Bromma
 Helsingborg
 Pajala
 Stockholm
 Gävle R
 Björklinge
 Stockholm

ulf.hedlund@glocalnet.net
 Ej uppdaterad
 ingvar.holmquist@home.se
 bengt.haellkvist@zeta.telenordia.se
 ?
 tison@mailbox.calypso.net
 h.jeppsson@malmomassan.se
 bengt.i.johansson@mail.bip.net
 anorak@telia.com
 gunborg.johansson@tele2.se
 johnsson.sjostedt@swipnet.se
 hansjonsson@net
 ?
 lars.josefson@swipnet.se
 ltcolanders@hotmail.com
 an.ka@swipnet.se
 ?
 p.keller@telia.com
 kjell.kimstrom@mil.se
 fors.data@home.se
 classe.klevsater@comhem.se
 fk01kole@ihh.hj.se
 morang@privat.utfors.se
 vodkalasse@glocalnet.net
 torsten.larson@telia.com
 jan-erik@delta.se
 kabe@kabeliden.se
 lindervik@telia.com
 lindholm@superonline.com
 glingmerth@hotmail.com
 mes673g@tninet.se
 info@skaralid.com
 Medlem ?
 alund@telia.com
 rolfmia@telia.com
 k.lofgren@telia.com
 ?
 walter.meijer@telia.com
 ?
 po.michel@telia.com
 ?
 sture.mortlund@telia.com
 bo.niklasson@chello.se
 ulf.nilsson@okg.sydkraft.se
 nordberg.science@swipnet.se
 ermino@telia.com
 matsnordin14@hotmail.com
 ?
 ?
 b.oskarsson@netatonce.net
 bertil.ottosson@vilhelmina.mail.telia.com
 thomas.palmqvist@saabgroup.se
 jan-olof.paulsson@pikington.se
 mats.pernhem@chello.se
 lennart@gamma.telenordia.se
 ?
 bo.ringdal@swipnet.se
 rodin.johansson@telia.com
 jonny.roos@swipnet.se
 ronny.rothoff@bredband.net



- Rudhe, Lars	192	Stockholm	lars.rudhe@telia.com
- Rundberg, Bengt	944	Partille	combatbengt@hotmail.com
Rynnes, Mats	768	Uppsala	mats_rynnes@hotmail.com
Sahrén, Per-Olof	451	Sågmyra	?
- Schagerlind, Bernth	166	Uddevalla	be.schagerlind@swipnet.se
Sethsson, Jörgen	701	Solberga R	jorgen.sethsson@opil.mil.se
Sjöberg, Bo	906	Kalmar	bosjoberg@telia.com
Sjöberg, Rolf	055	Härnösand/Stockholm	061172259@herno.net
Sjögren, Lennart	021	Uppsala	birgitta.i.sjogren@nordea.se
Skoglund, Erik	130	Tärendö	erikskoglund@hotmail.com
Stafsudd, Torbjörn	173	?	t.stafsudd@telia.com
Stenhöös, Allan	645	Hässleholm	allanst@rixtel.com
- Sterner, Björn	008	Örebro	ukj224q@tninet.se
Sundkvist, Staffan	162	Piteå	?
Svärd, Stefan	739	Munka Ljungby	stephan.swaerd@telia.com
Söderman, Thomas	099	Stockholm	thomas.soderman@redcross.se
Storm, Roger	872	Huskvarna	rogerstorm@spray.se
- Svensson, Alv	003	Skövde	ingrid.alv@telia.com
Svensson, Björn	159	Ransta	bjorn.svensson@intentia.se
- Svensson, Lennart	187	Jönköping	036150302@swipnet.se
Svensson, Per-Olof	104	Bjurholm	posvensson@home.se
Thidevall, Lars	848	Täby	lars.thidevall@telia.com
Thorwaldsson, Leif	766	Älmhult	leif.thorwaldsson@cardodoor.se
Whass, Filip	189	Norrköping R	filip.whass@telia.com
Walker, Andreas	902	Klippan	andfrawalker@swipnet.se
Wallenborg, Anders	121	Stockholm	?
Wallo, Olof	097	Södertälje	olof.wallo@telia.com
- Vannerberg, Sven	029	Hässleholm	sven.vannerberg@swipnet.se
Wäss, Benny	742	Trelleborg	wass@telia.com
Weinhandl, Peter	200	Linköping	?
Vestbom, Staffan	023	Ockelbo	s_vestbom@hotmail.com
- Wetterlundh, Göran	001	Halmstad	goran.wetterlundh@telia.com
Widelfjäll, Stig	160	Obbola	?
- Willman, Leif	114	Göteborg	leif.willman@comhem.se

Anm: 1) Eriksson, Thomas 383 har bytt namn till Palmqvist 2005-04-01.

Bo Ringdal -- 010
Redaktören



**TUNGAN ÄR VASSARE
ÄN SVÄRDET**
Turkiskt ordspråk

**HELLRE EN OAS I
ÖKNEN,
ÄN EN ÖKEN ALLS UTAN
OAS**
BENGT HÄLLKVIST -- 050

Politisk skämtteckning
SvD 2006-02-12

från



OPERATIVA
M.F.L.

FN - AKTUELLT

Aven jag är införstådd med att vår möjliga hotbild framöver inte inbegriper storinvasion men strategiskt överfall torde ganska snart åter vara en rimlig kompetens för vårt stora grannland Ryssland. Landets ekonomi har blivit avsevärt starkare än för bara några år sedan främst på grund av sin numera väldigt stora oljeutvinning. Förra hösten genomförde Ryssland och Kina en mycket stor gemensam manöver bortom Ural, ryssarna visade dessutom på senhösten sin förmåga att stänga av sina gasleveranser till Ukraina, Polen och delar av övriga Europa. I april i år tillkännagavs att man sjösatt en ny rysk medelstor ubåt i Östersjön för första gången -- tror jag -- sedan Sovjetunionens upplösning. Ryssland är dessutom åter med i

hurtigt konstaterar, att hela var tredje värnpliktig är villig att genomföra utlandstjänstgöring, så håller han samtidigt nogsamt tyst om att det numera bara är i storleksordningen 8000 värnpliktiga, vilka fullgör vapenutbildning mot, när vi var unga, 45000 ynglingar! Av de förut nämnda 8000 utbildade soldaterna ska man -- om jag förstår rätt -- vartannat år ta ut c:a 1100 EU-soldater och -officerare (2-årskontrakt), villiga samt lämpliga för sagda battlegroup, och sedan ska vi bemanna på 22 ställen runt om i världen med fredsfrämjande enheter, varvid många gånger erfordras i storleksordningen pluton -- ibland mindre men i några fall mycket större. Räcker 1/3 av nämnda 8000 härtil? Ska vi samtidigt ha soldater hemma kapabla att försvara vårt eget land? Fan tro't. Hemmastyrkan är ju under utbildning! Så vem ska då egentligen försvara hemlandet? EU tvekade ju nyss för att gå in i Libanon

konkurrensen -- med moderna Suchojplan mot JAS Gripen -- avseende möjliga stora jaktplansleveranser till Indien samt Brasilien och synes därtill vara ensam exportör till Kina och Venezuela av sagda ryska stridsplan-typ. Härutöver genomför Ryssland åter en mycket stor nyproduktion av moderna stridsvagnar för eget men också Kinas behov, vilket senare land levererar sina egna äldre stridsvagnar till bl.a. Sudan, Angola och Zimbabwe mot olja och ökat inflytande. Därmed försvåras också FN:s fredsfrämjande operationer i Afrika såväl som på många andra områden. Ska vi då plöttra med 22 småförband spridda runt om i världen?



Vart är Putin på väg? Foto: Okänd (Tempus nr 23, 2006)

skickliga hackers och landet har fortfarande kvar kapabla sabotageförband -- spetsnazjägare. Flera svenska förbandschefer hyser samma fruktan som statskontoret men kan ej klaga offentligt, när ÖB väl har beslutat om inriktning av vårt lands försvar. ÖB Syrén har bl.a. kustjägarbakgrund men saknar -- enligt uppgift liksom Chefen OPIL, flyggeneral Johnson -- internationell markoperativ erfarenhet i bataljon el.dyl. Om så är fallet, kan det då vara förklaringen till att de synes tro på att det är nästan enbart små elitförband, som ska lösa våra försvarsuppgifter? Vi får inte inbilla oss att terroristbekämpning ska vara Försvarsmaktens huvuduppgift hemma i Sverige. Varför har grannlandet Finland nu en av Europas starkaste försvarsmakter -- och modern? Härhemma har vi inte ens något småförband alls på t.ex. Gotland. Följaktligen är det möjligt att ön snabbt och helt överraskande kan besättas av enbart några få bataljoner. Den förmågan har faktiskt Ryssland redan i dagsläget, varpå det sedan kan genomföra erforderlig styrketillförsel beroende på vad man vill åstadkomma på sikt. Tror någon att EU har viljan och framför allt kapacitet att sätta in tillräckligt många Battle Groups för att hjälpa oss återta Gotland? I stället kan kanske Ryssland vilja ekonomiskt strypa Baltikum inkl stänga gas-tillförsel etc., -- man har ju redan förut Kaliningradområdet -- utan att använda militärt våld mot försträmda regionen och därmed försöka undvika militär NATO-inblandning. Gotland kan exvis tagas som politisk gisslan och användas såsom bytesobjekt för något annat objekt/område -- t.o.m. långt utanför Sverige -- mot FN, EU eller vad det nu skulle kunna vara. Allt i detta sista stycket är naturligtvis vilda fantasier men jag vill påtala de taktiska militära möjligheterna kontra svagheter, som ger en inte fullständigt orimlig hotbild. Det finns också något som verkar bekant över Putins Ryssland. Är det därför ÖB har stor septemberövning runt ön?

NORDIC BATTLE GROUP nytt "svenskt" militärförband. Måndagen 29 maj 2006 upprättades detta som militärt stående förband -- dvs det var dess högkvarter/ordinarie stabspåsar, som organiserades samt bemannades vid en invigningsceremoni på S1 i Enköping i närvaro av generaler från de fyra deltagarländerna. Styrkan skall hastigt kunna rycka ut på fredsfrämjande uppdrag från 1 januari 2008. Sverige sänder, som bekant, 1100 soldater och officerare i mekskytteförband, Finland svarar för 200 i ett grkförband, Norge 150 i en logistikenhet och Estland 50 i en förstärkt vaktpluton. Förste chef för denna s.k. Nordic Battle Group är svenske brigadgeneralen Karl Engelbrektson. Stridsgruppen får ett eget heraldiskt vapen med ett lejon, som grep-



Nordic Battle Group 9

Kunniga på militär FN-hierarki framhåller vidare, att möjligheterna för att svenska officerare skulle få höga befattningar i Force HQ -- och motsvarande -- minskar i de missioner, där vi inte medverkar med bataljon. Därmed reduceras också våra högre officerars kompetens eller erfarenhet av att leda brigad, då vi inte längre har några sådana att öva på i Sverige, vilket kan vara nog så olyckligt för vårt eget lands försvar. Att glo i datorer på containerstabsövningar eller mingla i någon högre internationell stab, som i Bryssel, skapar inga fältmarskalkar. Statskontoret, som ska granska hur svenska myndigheter använder sina disponibla penningresurser -- dvs praktisk resultatgranskning -- underkände förra hösten det nätverksbaserade svenska IT-försvaret såsom otillförlitligt, vilket kunde bringas ur funktion bl.a. genom motståndares åtgärder. Jfr även fildelningsattackerna mot regeringskansliet och SÄPO i somras. Vår försvarsledning anger ofta vår teknologiska kapacitet som överlägsen sådan hos tänkbara motståndare till vilka eventuellt Ryssland kan inräknas. Men där finns ju också

par både fredssymbolen olivkvist och svärd. Dagen efter övade försvarsministrarna från nämnda fyra länder samverkan samt beslutsmaskineri i ett simulerat krigsspel.



Flygplatsenhet (280 man) stöder NBG sedan Irland under slutet av sommaren har begärt att få utöka Nordic Battle Group (NBG) och i denna ingå med en markoperativ enhet -- typ samt storlek är i nuläget okänt. Stridsvärdet skulle väl dock öka hos stridsgruppen, vilket självfallet får anses positivt men också medge bättre erfarenhet hos svensk högre officer att föra stridsgrupp större än bataljon i fält.

Ett stort problem, som fått mycket kritik, är svårigheten att snabbt få ut komplett stridsgrupp, inkl alla specialdesignade stridsfordon 90, till ett nytänt konfliktområde. För detta ändamål vill OB anskaffa 2 st jätte-transportplan typ C17 för 4 miljarder kronor! Här förstår jag mer än väl regeringens nej. Kostnaden är absolut inte rimlig i förhållande till avsedd effekt även om planen kan mer användas för andra ändamål. Om ett av planen under tomflygning hem dessutom skulle förolyckas, skulle ju 2 miljarder kronor blixtsnabbt försvinna ur vår försvarsbudget! I stället bör transporttjänsten köpas tillsammans med andra EU:s ländergrupper -- också ansvariga för Battle Groups -- och EU göra beredskaps- och prioriteringslistor för kontrakterade flygbolag samt anpassa lagstiftning och regelverk såsom stöd för en ifrågavarande snabbinsats. Som komplettering till hyrda eller leasade transportflygplan skulle dito transportfartyg kunna användas.

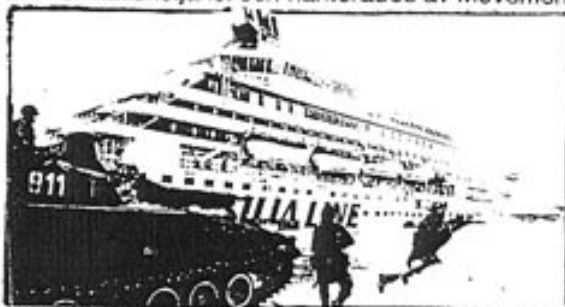
Transportproblematiken kan dock eventuellt komma att växa ytterligare

ÖVNINGSVERKSAMHET. Under del av mars månad, i vårvintras, genomfördes årets arméslutövningar för första gången på länge i verkligt stor skala, varunder 2000 värnpliktiga svenska soldater deltog i den norska NATO-övningen **Cold Response** i området kring Narvik -- framför allt i anslutning till europavägarna 6 samt 10 norr om staden -- med totalt 10 000 övningsdeltagare från 11 nationer medan bortåt 6000 soldater jämte befäl genomförde övningen **Combined Challenge** i Stockholm och södra Mälardalen förutom Östergötland med tonvikt på Norrköping samt Kvarnfältet.

Den förstnämnda, norska övningen, innehöll många moment som ansågs lämpliga och realistiska för internationella styrkor kan bedömas möta under FN- och NATO-ledning i missionsområden utomlands.

Scenariot för Norgeövningen utspelade sig i det konstlade landet Asando, ett instabilt och nyligen självständigt land, vilket råkat ut för naturkatastrofer men också varit politiskt oroligt de senaste åren. Rivaliteten har varit stor mellan tidigare ledare och den nyvalda regeringen. Olika rebellgrupper -- delvis med självstyreskrav -- härjade i landet vid tiden för FN:s ingripande genom en s.k. Crisis Response Operation ledd av NATO under FN-mandat. Från svensk sida var man speciellt intresserad av Movement and Transportation, som motsvarar det gamla svenska begreppet/ordpunkten kommunikationstjänst och hanterades av Movement Control, Movcon.

Den svenska Challengeövningen utspelades under ett scenario, där konfliktnivån sträckte sig från en förhandlingssituation i ena ändan till väpnad strid i den andra. Detta innebar också i stor utsträckning strid i bebyggelse men även strid i nivå brigadstridsgrupp -- nog så viktigt för våra högre chefer liksom för stödfunktionen artilleri -- trots att vi egentligen numera saknar brigader men skulle behöva -- se Finland.



Strider i Frihamnen Stockholm. Foto: A Karlsson / FBB

STOPP FÖR FOLKMORD I DARFUR

FN:s säkerhetsråd har beslutat sätta in en FN-styrka

i Darfur i nordvästra Sudan dvs i gränslandet nära Tchad. Beslutet sågs dock än så länge vara beroende av att Sudans regering först ger sitt medgivande. Detta bedöms av många som långt ifrån säkert. Landets nyhetsbyrå framhåller sålunda, att "Sudans folk kommer inte att acceptera någon resolution som kränker dess suveränitet." Beslut om en fredsförmedling FN-insats synes därför mindre trolig, då Sudan sannolikt kan påräkna i första hand kinesiskt -- men kanske även ryskt stöd i olika former inklusive veto. Ändå har ju närmast folkmordsliknande övervåld länge utövats mot den afrikanska, svarta lokalbefolkningen i aktuellt område av regeringsstödda arabmilisen, *Janjawid*, (jfr. Sandpappret nr 1, årg 12).

Svenska regeringen fvb Försvarsmakten fick på försommaren uppdraget att tillsammans med Norge planera för att sätta upp en ingenjörbataljon för Darfur-mission. Avsikten med denna skall vara att medverka till skyddet av den lokala befolkningen i Darfur gentemot muslimska grupper attacker eller våld. Den svenska delen skall i första hand utgöra ett ingenjörkompani, om 190 man, medan uppgifter om bataljonschef och bataljonsstab ännu saknas. De svenska soldaterna hämtas huvudsakligen från Ing 2 i Eksjö.

Där finns ett kompani, som står med 30 dagars beredskap för utlandsuppdrag och kunde undertecknad studera förbandet i maj. Det imponerade.

Kostnad för att hålla sagda svenska kontingent i Darfur beräknas till 400 miljoner kronor. Pengarna blir tillgängliga kring november, när Sverige avslutar sin UNMIL-mission enligt nedan. Försvarsmakten bedömer att den svenska bataljonsdelen vid eventuell insats skall stanna i Sudan i ett år. Året därpå, från januari 2008, ska ju Sverige ha insatsberedd stridsgruppen Nordic Battle Group, vilken kräver stora resurser enligt ovan, varvid vi ej längre samtidigt orkar ha stor del av en svensk-norsk ingenjörbataljon i Sudan. Flera andra FN-stater är nu också i färd med att förbereda förstärkt militär, fredsfrämjande Sudan-insats – hur långt sådan kan komma att drivas framöver i Darfur.

UNMIL = United Nations Mission in Liberia innebär en mångnationell, fredsbevarande FN-styrka i nämnda land. I denna ingår sedan början av 2004 ett svenskt förstärkt mekyskyttekompani om 230 man med stridsfordon 90. Nuvarande svenska kontingent i UNMIL, benämnd LA 05, har sin missionstid från mars till november 2006. Utöver LA 05 ingår i svenska kontingenten 8 stabsofficerare placerade i UNMIL Force HQ. FN har nyligen genomfört en undersökning, vilken säger att 94 procent av landets invånare känner tillit till den fredsbevarande styrkan.

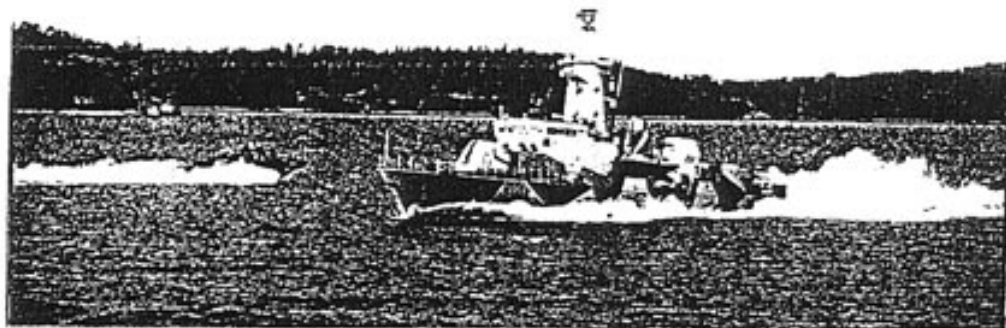


Stridsfordon 90 i UNMIL Red

Efter ett långt och blodigt inbördeskrig har nu förhållandena i landet stabiliserats -- till stor del beroende på fredsstyrkans närvaro. Undersökningen visar att befolkningen i Liberia ser övervägande positivt på processen att avlägsna all beväpning från före detta kombattanter och dessutom att säkra det i våras genomförda valet av Ellen Sirleaf Johnson till nationens president -- samtidigt Afrikas första kvinnliga president.

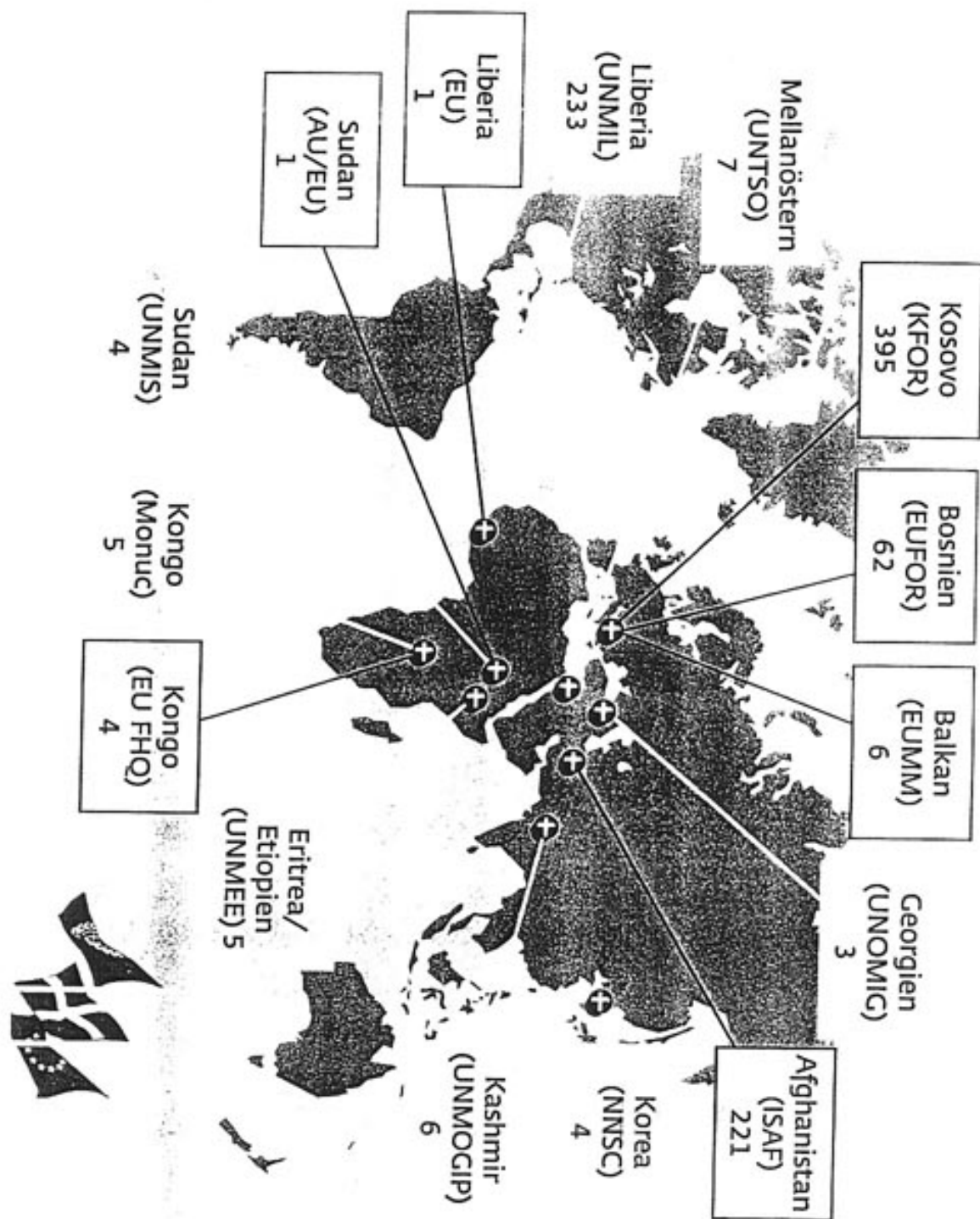
LA 05 ingår i en irländsk-svensk bataljon. Denna är förlagd i utkanten av Liberias huvudstad, Monrovia. Bataljonen har uppgiften att vara snabbinsatsstyrka, QRF, åt Force Commander i UNMIL. Nämnde chef kan använda den irländsk-svenska bataljonen för insatser var som helst i Liberia, där han bedömer så är nödvändigt. När FN-missionen UNAMSIL i grannlandet Sierra Leone drogs in, i december 2005, ökades mandatet för UNMIL till att också inbegripa skyddet vid en eventuell evakuering av Specialdomstolen för Sierra Leone i Freetown. Med andra ord angavs den svenska FN-styrkan i Liberia vid behov kunna insättas även i grannlandet Sierra Leone.

UNIFIL II Sensommarens krigsverksamhet i främst Libanon och nu framforcerat vapenstillestånd -- men med incidenter -- mellan Israels stridskrafter samt Hizbollah har visat behovet av omfattande förstärkning av hittillsvarande UNIFIL Force. Sistnämnda styrka har innevarande år fram till september början räknat enbart c:a 2000 man, lätt beväpnade, och stått under befäl av franske generalen Alain Pellegrini. Ombenämning har nu skett till UNIFIL II -- på motsvarande sätt som skedde med UNEF i Sinai -- samtidigt som UNIFIL II Force ökar till 5000 man de första två veckorna och sedan successivt under hösten till avsedd styrka om 15 000 man under nämnde franske general för att sedan avlösas av en italiensk kollega 1 mars 2007. De största kontingenterna beräknas vara de italienska och franska om 3000 man resp dito 2000. Finland ska medverka med 250 man ingenjörtrupp -- marktrupp är prioriterad -- medan Sverige inte har personalstyrka härför utan bidrar då med kustkorvetten Gävle med bara 80 mans besättning. Hos svenska makthavare framskymtade också i början att missionen ansågs riskabel, då fredsframtvängande verksamhet ej kunde uteslutas! Man tror inte det är sant. Vilka militära FN-missioner kan inte bli farliga? Är det alltid andra som ska ta risker? Försvarsmakten har ju numera fredsfrämjande internationella insatser såsom prioriterad verksamhet.



Kustkorvetten Gävle med 80 mans besättning avses vara Sveriges insats i UNIFIL II. Foto: J. H. af Segerstad 11

Försvarmaktens internationella insatser – juli 2006



Svenskt deltagande i fredsbevarande insatser
juli 2006

Insats & Försvar nr 4/2006



Politik i MELLANÖSTERN

SOM SÅ OFTA HÄNDER I MELLANÖSTERN HAR ISRAEL DRABBATS AV VÄPNAD KONFLIKT, KRIG, MED ARABPARTNERS ÄVEN DETTA DECENNIUM. KRIGET HAR DOCK FÖRTS/FÖRS DEN HÄR GÅNGEN HELT MOT ICKE-TERRITORIELLA FIENDER. FÖRENTA NATIONERNA ANSTRÄNGER SIG SENT OMSIDER ATT FÅ KONTROLL ÖVER LÅGET -- MEN FÖR VILKA PARTER?

NEDANSTÅENDE ARTIKEL UTGÖR DELS BEARBETAT MEN OCKSÅ -- EFTER EXTRA RESEARCH -- UTVIDGAT MATERIAL FRÅN DEBATTARTIKELMANUS AV UNDERTECKNAD SAMT DIVERSE MEDIAUNDERLAG.

Redaktören

VAR LIGGER SKULDEN?

Alla krig i form av väpnade konflikter synes grymma. Så även det senaste i Libanon. Under dess förlopp har kritiken rusat iväg och därvid dominerat mot Israel, delvis såsom en effekt av skickligare mer målmedveten propaganda från motparten, Hizbollah, men också genom flerårig biståndsverksamhet från sistnämnda part till ekonomiskt utsatta libaneser i främst "Hizbollah Land" söder om Litani-floden.

Även svenske utrikesministern samt erfarne diplomaten, Jan Eliasson, har kraftfullt klandrat Israel för att ha använt "oproportionella stridsinsatser" i kampen mot dess motpart, Hizbollah, på bekostnad av civila libaneser och synes Eliasson inte gärna vilja bli ifrågasatt. Jag tar risken. Vad gäller proportionalitet bedöms sådan vara styrande framför allt vid repressalieåtgärd i samband med inträffad enstaka konfliktincident. Men är konflikten -- som nu i Libanon -- en del i ett utdraget krig, som bl.a. många arabländer hävdar eller USA m.fl. anser vara ett krig mot terrorismen, så gäller i stället en av krigskonstens grundregler. Den att vinna militärt avgörande genom överlägsenhet -- ej jämlikhet -- förutsatt dock att humanitetens lagar tillämpas.

Föresten vad kan vara proportionalitet avseende gensvar i nu utkämpat Libanonkrig, vilket påstås ha inletts med dödandet av 8 israeliska soldater samt gisslantagning av ytterligare 2 under en Hizbollahattacker en bit in i juli gångna sommaren? Sagda krig är ju, som många hävdar, flerårigt mellan Israel och Hizbollah eller snarare Iran, vilket senare i väsentlig utsträckning med utbildningsläger, vapen samt pengar svarar för Hizbollahs stridskapacitet utan att självt delta direkt på slagfältet -- ännu. Iran gör anspråk på rollen såsom regional stormakt och misstänks, som bekant, genomföra ett kärnvapenprogram. Det bör i sammanhang poängteras att Israel ej förde krig mot staten Libanon bortsett från vissa misstag.

Däremot bedöms, förvånansvärt nog, viss samverkan ha pågått mellan det shiamuslimska Hizbollah i Libanon och sunnimuslimska Hamas i palestinska Gazaområdet uppenbarligen enligt regeln: min fiendes fiende är min vän. Bägge terrororganisationerna har ju i strid med folkrätten i stor omfattning beskjutit civila mål såsom städer i Israel med Qassem- eller Katjusjaraketer från flerraketramper av egentligen ryskt ursprung -- förr kallade Stalinorglar -- och levererade från Iran. Det senare sker ofta med hjälp av Syrien, där också Hamas' militära ledare sägs uppehålla sig. Under loppet av väpnade incidenter i främst Gaza har också Hamas 25 juni tagit israelisk gisslan, vilket har stärkt samarbetsviljan mellan Hamas och Hizbollah. Konflikterna har för Israel inneburit tvåfrontsrig, varunder israelerna tycks ha underskattat Hizbollah militärt trots att dettas numerär enbart bedöms räkna 5000 men välutbildade och -utrustade soldater. Dessa egenskaper har vidare medfört att organisationen normalt ej har råd med självmordsbombare ur de egna leden.



Gilad Shalit gisslan

Om nu Eliasson vill framhålla sanningen om krigsföringen i Libanon, räcker det inte med att förtälja enbart delar av sanningen utan måste hela sanningen sägas. Han har sålunda påpekat att Israel ofta

bombaderat civil bebyggelse i Libanon. Vad utrikesministern dock inte har sagt är att Hizbollah, i stor utsträckning nattetid, hade grupperat sina Katjusjabatterier maskerade i just civil bebyggelse och därefter riskutlämnat de civila inbyggarna invid batteriplatserna -- sedan de senare dolt utrymts av Hizbollahpersonalen -- varpå raketerna med fjärrutlösning avfyrades i dagsljus, då det är svårare för fienden att observera utskjutningsflammorna, som därigenom annars kan upptäcka pjäsplatserna för bekämpning. Detta förfaringssätt har noterats såväl av flera länders krigskorrespondenter som FN-personal i "Hizbollah Land" och är sagda taktik helt i strid med I:a Genève-protokollet artikel 51, moment 7, som förbjuder nyttjandet av civilbefolkning eller civila närvaro eller förflyttningar för att skydda vissa platser eller militära mål mot bekämpning etc. Israel har i många fall förvarnat civilbefolkningen om förestående beskjutning av spårade raketbatterier i civil bebyggelse. Men även försvararen har skyldigheter avseende civila -- se ovan -- alternativt att utrymma civilbefolkningen från närområdet. Denna taktik och sagda folkrättsbrott av Hizbollah utelämnar Eliasson.

Jfr även Arafat och PLO-enheter, som likartat med nu Hizbollah grupperade folkrättsligt fel militära ledningscentraler, förråd etc. inne bland civila i Beirut under Libanonkriget "Operation Fred åt Galileen" sommaren 1982 (se Sandpappret nr 1 årg 2, sid 11 och 24).

Det som förvånar är att också folkrättsprofessorn Ove Bring (Brännpunktsartikel SvD 27/8), vilken jag annars ofta symptiserar med i ämnet, utelämnar Hizbollahs folkrättsligt felaktiga taktik enligt ovan. Även Bring framhåller det önskvärda i att iakttä proportionalitetsprincipen. Är han då månne såsom lärare på vår Försvarshögskola helt överens med de militära taktiklärarna i aktuellt problem? Jag tvivlar. En av krigsvetenskapens taktiska grundpelare har i avsevärd tid varit att bl.a. eftersträva åtminstone 3-dubbel överlägsenhet vid anfall. Däremot skall i Libanonfallet givetvis beklagas, att Israel även utnyttjat inhumana clusterbomber med mångstridsdelar i stället för enbart precisionsvapen eller alternativt borde genomfört insats med helikopterburen commandotrupp vid bekämpning av ramper för Katjusjaraketer i civil bebyggelse.

Folkrätten kräver sålunda enligt det ovan sagda att civila avlägsnas från nyssnämnda pjäs-/ramplatser eftersom de förra, om möjligt, ska stå utanför stridshandlingar. Såsom mångårig föreläsare i folkrätt på tidigare Trängkadettskolan i Linköping men också -- som en del av Er läsare kanske kommer ihåg -- såsom vår bataljons folkrättsmagister har jag haft anledning att ofta påtala innebörden av nämnda artikel 51, vilken också beaktas i delar av de 8 soldatreglerna, som alla svenska officerare och soldater ska förstå innebörden av samt tillämpa vid vad som motsvarar krigsinsats.

Hizbollahs inhumana grupperingsval av batteriplatser i Sydlibanon samt flitiga beskjutningar av många civila städer i Israel synes mer än väl uppväga Israels moteld mot ifrågakvarande batteriplatser samt tyvärr felaktiga användning av clusterbomber i krigets slutskede och i några fall onödiga, civila målval såsom oljecisterner m.m.

Då skall, efter balanserad bedömning, inte Israel i denna kanske avslutade konflikt ensidigt dömas skyldigt betala skadestånd till Libanon, vilket Bring föreslog Givarkonferensen i Stockholm 31 augusti att besluta. Folkrättsbrott har skett på bägge sidor och får anses ha varit likvärdiga. Varför förordar inte utrikesministern eller folkrättsprofessorn att Hizbollah borde avväpnas såsom krigsansvarig part? Så föreslår däremot Magnus Norell, Mellanösternexpert vid svenska Totalförsvarets forskningsinstitut, FOI. Döm själva av stridsförloppet.

Libanonkonfliktens stridsförlopp och närmsta efterspel (sommaren 2006) var som följer:

12 juli. Hizbollahmilisen -- sidoordnat shiamuslimska amalmilisen från 1990-talet men mer Iran-dominerat -- dödar 8 israeliska soldater och tar tillfånga 2 andra under en raid in i norra Israel. Även raketbeskjutning mot norra Israel uppges ha skett. Israels regering under Ehud Olmert bedömer attacken som en krigshandling -- från Hizbollah. Israels svar: flygangrepp mot flera hizbollahmål i Libanon. Formellt har Israel och staten Libanon varit i krig med varandra sedan våren 1948. Hizbollahs fanemblem sid 27.



Hassan Nasrallah

14 juli. Hizbollahledaren Hassan Nasrallahs hem i Beirut bombas. Nasrallah tillkännager "öppet krig" mot Israel. Bomber mot kraftverk i Libanon -- bl.a. av krigsviktig betydelse för Hizbollah -- leder till stort oljeutsläpp i Medelhavet.

16 juli. 8 israeler i civila Haifa dödas av Katjusjaraketer avskjutna från södra Libanon av Hizbollah.

21 juli. Israel varnar för invasion och manar alla civila att fly från södra Libanon -- "Hizbollah Land".

25 juli. 4 FN-observatörer i södra Libanon dödas av israeliskt stridsflyg på grund av slarv och att en väpnad Hizbollahenhet hade närgrupperat sig FN-posteringen -- mot folkrätten. (Forts nästa sida)

- 26 juli.** Internationellt krismöte i Rom enas om att en stor fredsstyrka med stöd av FN-mandat erfordras för att stoppa Libanonkonflikten.
- 30 juli.** 28 människor, bland dem 16 barn, dödas i israelisk attack mot den sydlibanesiska byn, Qana, sedan såväl israelisk spaning som flera utländska journalister noterat väpnad Hizbollah-gruppering i byn. Om sådan militär gruppering bedöms nödvändig måste civil evakuering genomföras.
- 31 juli.** Israel lovar -- efter internationell önskan -- två dygns stopp i flyganfallen.
- 1 augusti.** Israels regering Olmert ger militären klartecken för större markoperativ verksamhet längre in i Libanon.
- 4 augusti.** Fler än 200 Katjusjaraketer avfyras mot stora delar av Israel från "Hizbollah Land".
- 5 augusti.** USA och Frankrike enas om ett utkast till FN-resolution avseende slut på fientligheter. Libanon förkastar, som offer för kriget, utan att vara krigförande part i denna konflikt.
- 7 augusti.** Israel aviserar utvidgad offensiv in i Libanon mot Hizbollah om inte försöken i FN att hejda kriget ger resultat.
- 9 augusti.** Antalet dödade av krigshandlingar i Libanon anges vara fler än tusen individer, varav över 900 civila.
- 12 augusti.** FN:s säkerhetsråd enas om Resolution 1701, där Israel samt Hizbollah uppmanas att avbryta striderna och FN-styrkan, UNIFIL, utvidgas från c:a 2000 man till 15 000 (UNIFIL II) med större uppgifter och därför tyngre beväpning/utrustning inkl sjö- samt flygstridskrafter.
- 13 augusti.** Israel och Libanon samtycker till vapenvila. FN måste -- avseende ena parten -- vända sig till icke-krigförande Libanon vars territorium var krigsskådeplats samt i vars regering två Hizbollahministrar ingår. FN kan enbart reglera mellan stater, då FN-stadgan är skriven för stater men egentligen inte individer.
- 14 augusti.** Vapenvila inleds och håller med få undantag. Israeliska stridskrafter fortsätter dock att blockera Libanons sjö- och luftterritorium i avsikt att förhindra fortsatta vapenleveranser från Iran samt Syrien m.fl. till Hizbollah.
- 17 augusti.** Libanesiska armén gör historisk inmarsch i södra delen av Libanon -- "Hizbollah Land", dvs söder Litanifloden. Israel lämnade Libanon, förra gången, år 2000. Såväl Libanons armé, om 15 000 man, som UNIFIL II skall enligt sagda FN-resolution se till att Hizbollah försvinner norr om Litanifloden i avsikt att avsevärt försvåra raketbeskjutning av Israel.
- 22 augusti.** Italien erbjuder sig inta chefskapet för den utökade UN Force, dvs UNIFIL II, med motiveringen att vara deltagare med inledningsvis störst truppkontingent.
- 24 augusti.** Svenska regeringen aviserar medverkan i UNIFIL II med en kustkorvett (jfr ovan sid 11).
- 25 augusti.** EU-länder lovar FN skicka totalt 7000 soldater till Libanon.
- 27 augusti.** Hizbollahs ledare, Hassan Nasrallah, säger sig ångra kidnappningen av de båda israeliska soldaterna.
- 30 augusti.** FN:s generalsekreterare, Kofi Annan, under presskonferens i palestinska residensstaden Ramallah på Västbanken: "Det palestinska folkets lidande får inte glömmas medan vi försöker få fred i Libanon ... och avspärrningen av Gaza måste hävas". Liknande yttrande med tonvikt Libanon hade Annan gjort tidigare samma dag i Jerusalem. Annan uttrycker samtidigt förståelse för Israels argument att blockaderna kommit till av säkerhetsskäl.
- 31 augusti.** Vid ett mångnationellt Givarmöte i Stockholm utlovas 940 miljoner dollar för tidig återuppbyggnad av det föröddade Libanon.
- 1 september.** Experter säger att det kan ta tio år att rensa södra Libanon från odetonerade clusterbomber, vilka fortsätter skörda offer säger Human Rights Watch. Sedan vapenvilan trädde i kraft har på två veckor 13 människor dödats samt 46 skadats av blindgångare enligt Libanonchefen för FN:s minröjningscentrum, Chris Clark. Dock sägs märkligt nog inget om liknande kvarlevor i Israel.
- 3 september.** Ett civilt trafikplan från Qatar trotsar luftblockaden och landar på Beiruts flygplats.
- 5 september.** Högt uppsatte libanesiske underrättelseofficeren, Samir Shehadeh -- som undersöker det troligen, enligt FN-utredare, syriska mordet på förre libanesiske premiärministern, Rafiq al - Hariri (Syrienmotståndare) -- skadas av fjärrstyrd bomb under biltransport i närheten av staden Saïda. 4 livvakter dödas.
- 7 september.** Israel inleder hävning av sjö- och luftblockaden mot Libanon men riktad mot Hizbollah enligt ovan. Italienska, grekiska samt franska sjöstridskrafter förväntas övervaka kuststräckan tills större tysk marin styrka kan överta huvudansvaret.
- 12 september.** USA:s ambassad i Damaskus utsätts för terrorattack i form av beskjutning med eldhandvapen, handgranatkastning samt misslyckad insats med två bilar, vilka

sprängdes dock utan att åstadkomma några allvarliga skador. Angriparna utgör 4 civilklädda muslimer, som ropar religiösa slagord riktade mot USA och Israel. Syrisk säkerhetspersonal dödar 3 av angriparna och sårar den fjärde. Även ett tiotal poliser och väktare jämte en kinesisk diplomat skadas av förlupna kulor. Ingen av de amerikanska marinkårssoldaterna, som bevakar det inre av ambassaden, deltog i stridshandlingarna. Amerikanska ambassadören togs hem till USA förra året i protest mot Syriens påstådda ansvar för mordet på Libanons förra premiärminister Rafiq al-Hariri.

I mitten av september hävdar Israels förre ÖB – armégeneralen Moshe Yaalon, i dagstidningen Haaretz -- att landets hela krigsansvariga ledning såsom premiärminister Ehud Olmert, försvarsminister Amir Peretz samt då tjänstgörande ÖB flyggeneralen Dan Halutz borde avgå för sin usla hantering av Libanonkonflikten. Den israeliske general, vilken hade ansvaret för Norra kommandot under kriget i Libanon, Uri Adam, avgår på grund av oenighet med överbefälhavaren Halutz om hur det 34 dagar långa kriget skulle ha förts. Även många grupper reservister uttryckte -- när striderna hade avslutats den 14 augusti -- sitt missnöje med högsta krigsledningen. Till kritiken hörde bl.a. att många israeliska soldater inte fick ut hjälmar eller skyddsvästar, när de ryckte in till sitt krigsförband. ÖB Halutz beskylls för att inledningsvis ha velat bekämpa Hizbollah i Libanon i huvudsak med israeliskt stridsflyg och skapa en PR-seger för denna vapengren. Han anklagas t.o.m. för att ha sålt egna aktier före krigsinledningen i vinstsyfte! Någon välstrukturerad krigsplan att fortlöpande utgå ifrån och med improvisationsmöjligheter när så krävdes -- t.ex. när markoffensiv in i Libanon plötsligt bedömdes nödvändig -- saknades synbarligen. Hizbollahs framgångar tycks självklara av det nyss sagda.

För balans i hela artikeln må även nämnas att Amnesty International publicerar i en rapport 14 september att Hizbollah under kriget medvetet attackerat civila mål i Israel. Från första till sista dagen föll sålunda 3970 raketer över landet, varav en fjärdedel landade i tätortsbebyggelse och ibland laddade med stora mängder stålkulor avsedda att orsaka maximal dödlighet. Mängden av Katjusjaraketer, dess brist på precision samt Hizbollahledaren Hassan Nasrallahs upprepade uttalanden om att sätta skräck i civila sågs ligga till grund för Amnestys fräna kritik. Attackerna har utförts "medvetet och urskillningslöst". Dessutom har de riktats mot civilbefolkningen som ren vedergällning. "Det faktum att Israel i sina attacker i Libanon också begick brott mot internationell rätt som innebar krigsförbrytelser... ger inte Hizbollah ett acceptabelt skäl att bryta mot Krigets Regler" skriver rapportförfattarna.

Hizbollahs avvapning är en av de stora knäckfrågorna som berörs i FN-resolution 1701, vilken avhandlar vapenvilan mellan Israel och den shiitiska rörelsen. Fast Libanons svaga regim klarar inte av att påtvinga en avvapning och generalsekreterare Kofi Annan har framhållit att det inte heller är UNIFIL II:s sak att göra detta. Sagda force har mandat att stoppa nya vapenleveranser till den shiitiska milisen men inte att göra razzior eller husundersökningar för att hitta vapengömmor i södra Libanon -- dvs UN Mission Area lika med hittillsvarande "Hizbollah Land".

Det mest troliga synes vara -- enligt initierade libaneser -- att Hizbollah-milisen så småningom införlivas i den reguljära libanesiska armén och möjligtvis då endera såsom en elitstyrka eller som ett nationalgarde för annars riskerar inbördeskrig kunna bryta ut. Hizbollah-milisens stridsvärde anses mycket bra och bedömer man att dess vapen och nyckelmateriel kommer att gömmas undan norr Litani-floden för framtida behov. Sådan utveckling i Libanon kommer Israel knappast att långsiktigt acceptera med tanke på Hizbollahledaren Hassan Nasrallahs förnekande av Israels existensberättigande som en judisk stat -- för övrigt precis samma inställning



som det palestinska Hamas ledare, Ismail Haniya, ofta bekänner och helt i överensstämmelse med vad den allit starkare regionala stormakten Irans president, Mahmoud Ahmadinejad, hävdar. Han har redan kontrollen över de numera numerärt mycket stora shiitiska miliserna i Irak, vilka anses svara för det numera omfattande motståndet mot USA-alliansen. Stormvarning för Mellanöstern synes motiverad inom kanske ganska kort tid och helst innan Iran har framställt kärnvapen, vilket Gud förbjöd. Det bör här påpekas att den shiitiska Iran-regimen vanligen är motståndare till sunnimuslimer såsom al-Qaida och talibaner men gör i vissa fall undantag, t.ex. för Hamas.

Irans president Mahmoud Ahmadinejad inviger i slutet av augusti en ny tungvattenanläggning för nationens kärnkraftsprogram. Foto: Reuters

Bengt Hällkvist -- 050

FN- SPECIAL



NEDANSTÅENDE ARTIKELMATERIAL AVSÅG ATT BELYSA OLIKA FN-MISSIONER, DÄR VÅRA EGNA KAMRATER DELTAGIT OCH BESKRIVNA AV DEM SJÄLVA, ALLT SÄSOM EN HYLLNING FÖR FN:s 50-ÅRIGA VERKSAMHET MED FREDSFÖRÄMJANDE OPERATIONER. ÖNSKADE REDOGÖRELSE HAR EMELLERTID UTEBLIVIT UTOM DEN NEDAN REDOVISADE MYCKET BELYSANDE ARTIKELN FRÅN KROATIEN. TIDEN MEDGER EJ ATT KOMPENSERA SAKNAT ARTIKELMATERIAL MED DIVERSE BOKRECENSIONER ÖVER OLIKA "MISSIONS-BÖCKER", VARFÖR I STÄLLET HÄNVISAS TILL DEN BOK I ÄMNET, SOM STABSREDAKTÖREN HAR ANNONSERAT VARA I ANTÅGANDE DENNA HÖST. INNAN KROATIEN-BESKRIVNINGEN ÅTERGES LÄMNAS DOCK NEDAN EN ALLMÄN ÖVERSIKT FÖR VAD SOM HÄNT UNDER DE GÅNGNA 50 ÅREN. Redaktören

FREDSFÖRÄMJANDE OPERATIONER 1956 -- 2006

I FN-stadgan finns inte någon av varianterna/underavdelningarna till fredsfrämjande operation(er) omnämnda och ändå är detta världssamfundets viktigaste uppdrag för att upprätthålla fred. Sådan verksamhet finns dock "annorlunda uttryckt" samt ibland underförstått och beordras till verkställighet av FN:s säkerhetsråd under förutsättning att ingen av dess fem permanenta medlemmar inlägger veto. Det märkliga är emellertid att den första fredsfrämjande operationen av säkerhetsrådet ej kunde beslutas genomföras på grund av oenighet bland de fem permanenta... I stället tillkom ett unikt undantag. FN:s generalförsamling, som ej har beslutanderätt men däremot med majoritet kan rekommendera medlemmarna genomföra ifrågavarande verksamhet gjorde så 4 november 1956 bl.a. med starkt stöd av USA under president Harry Truman -- han som beordrade insatserna av atombomber mot Hiroshima och Nagasaki i augusti 1945 för att påskynda krigsslutet. Den första väpnade FN-operationen blev just i vårt område -- Sinai kring Suezkanalen. Redan dagen efter generalförsamlingens "rekommendationsbeslut" beslutade svenska regeringen i konselj att svara ja på generalsekreterarens, Dag Hammarskjöld, förfrågan om svensk medverkan med en bataljon till UNEF (UNITED NATIONS EMERGENCY FORCE). Härfter har svenska militära/polisiära förband medverkat som följer:

- Suezkriget senhösten Suez/Gaza, 1956 - 67, då UNEF I organiserades. Svensk FN-bataljon + fältsjukhus
- Kongooperationerna ONUC, 1960 - 64, varunder Dag Hammarskjöld omkom. Trupp, stridsflyg.
- Cypernmissionen UNFICYP, 1964 - 93. Trupp, polis.
- Israel - Egypten (Sinai) UNEF II, 1973 - 80. Trupp.
- Libanon UNIFIL I, 1978 - 94. Trupp, fältsjukhus.
- Kuwaitkonflikten (SaudiArabien), 1991. Fältsjukhus.
- Irak - Kuwait UNIKOM, 1991 - 2003. Observatörer, trupp.
- Somalia UNOSOM I och II, 1992 - 95. Fältsjukhus.
- F.d. Jugoslavien UNPROFOR m.fl. 1992 - . Trupp, observatörer, polis m.m.

Utöver ovanstående i regel nu avslutade FN-truppsatser kan omnämnas ytterligare men pågående fredsfrämjande förbandsverksamheter i Västafrika och Afghanistan eller sådana som förbereds i Darfur (Sudan) samt Libanon (kustkorvett med besättning). Utöver ovan listade förbandsmissioner har även genomförts åtskilliga observatörs- och polisinsatser. Inte alla insatser "rena" FN-operationer. **Bengt Hållkvist -- 050 17**



INTRYCK UNDER MISSION I KROATIEN "Ignorance and Arrogance", en farlig kombination

1994 - 95 tjänstgjorde jag inom ramen för UNITED NATIONS PROTECTION FORCE (UNPROFOR) på Balkan. Som nordisk förbindelseofficer vid FN-högkvarteret i ZAGREB hade jag mitt lilla kontor lokaliserat till PLESO, som utgjorde en sällsam blandning innehållande: en förstad till Zagreb, en stor internationell civil flygplats, en stor kroatisk militär flygbas och ett vidsträckt f.d. jugoslaviskt kasernområde samt UNPROFOR:s rotationscentrum och enorma underhållsbas, vilken täckte flera kvadratkilometer med fordon och förmödenheter av alla tänkbara slag. Vid Pleso fanns också ett amerikanskt krigssjukhus grupperat, ett veritabelt "SUPERMASH" omgivet av flera "lager" taggrådshinder.

Sjukhuset understödde UNPROFOR men stod inte under FN-befäl och var i de flesta avseenden självförsörjande. Bland annat hade det egna skyddsstyrkor, vilka ibland bestod av enheter ur såväl arméns som marinens markelitförband ("Rangers" respektive "Gröna baskrarna"). Sin fortlöpande träning bedrev dessa vaktstyrkor mycket spektakulärt, bl.a. genom att med full stridspackning och under framförande av "kamp-sånger" i plutonsvis språngmarsch genomkorsa hela Plesoområdet, då och då avbrutet av stridsexercis, allt till stor förundran bland civila och militära FN-anställda samt den krigströtta lokalbefolkningen.



Amerikanerna höll sig mestadels för sig själva och umgicks i mycket begränsad omfattning med övriga nationer. Dock var man hänvisad till att inta sina ordinarie måltider i den för alla gemensamma matsalsbyggnaden, som innehöll både matkafé och officersmatsalar.

I samband med en MASH-rotation stod ett antal nyanlända unga, amerikanska officerare utanför matsalen och samtalarde, när en grupp egyptiska officerare närmade sig amerikanerna. Dessa slöt sig tätt tillsammans och man kunde nästan se en begynnande panik i deras blickar och hur de inom sig repeterade ramsan: "I will not give away anything but my name, my rank and my number!" Följaktligen förblev de

Ex-Jugoslaviens inre gränser när upplösningen inleddes med krigshandlingar 1991. De skuggade områdena i Kroatien/Croatia bebos av mestadels serber. Red. helt förstummade, när en av de egyptiska officerarna vänligt leende ställde en artig fråga till dem. Jag hade på nära håll kunnat följa handelsförloppet och såg mig nu föranlåten att ingripa, varför jag gick fram till egyptierna och frågade om jag kunde hjälpa till med något. På mycket god amerikansk engelska förklarade en av dem, att de tillhörde den avlösta egyptiska bataljonen och att de inför hemresan fått ut sina sparade löner, vilka de delvis önskade spendera på det välsorterade amerikanska PX:et, varför de frågat de amerikanska officerarna om vägen dit. Nu blev det i stället jag, som gav dem de erforderliga upplysningarna och vi skildes under ömsesidiga välgångsönsknings. Under tiden hade de amerikanska officerarna skyndsamt avlägsnat sig från den ur deras synvinkel mycket obehagliga situationen.

Denna lilla episod kan synas trivial och kanske löjlig men är i det lilla formatet en projektion av amerikansk utrikes- och säkerhetspolitik, vilken alltför ofta och länge (och i synnerhet under nuvarande Bush-administration) tycks vara starkt präglad av två inslag -- nämligen "Ignorance" och "Arrogance". De båda fenomenen samverkar och förstärker varandra på olika sätt och med förödande konsekvenser. Denna "Ignorance" betyder okunskap och är ofta föranledd av en bristande vilja att sätta sig in i andras förhållanden och tänkanden eftersom man betraktar sin egen livsstil som överlägsen alla andra. Arrogance betyder just överlägsenhet på gränsen till översitteri. Episoden vid Pleso och övriga förhållanden där speglar på ett åskådligt sätt hur denna "Ignorance" och denna "Arrogance" kan ta sig olika uttryck. De nyanlända amerikanska officerarna led uppenbarligen av kunskapsbrist och skräck inför det okända -- särskilt om det hade

arabisk/islamisk form. Jämför: "Alla som inte är med oss är emot oss!" (President George W Bush).

Visserligen hade amerikanerna drabbats av terrordåd redan då -- t.ex. i Libanon -- men att därav dra slutsatsen, att alla araber är presumtiva terrorister är en extrem form av ignorance. USA:s missaktning gentemot FN och ovilja att låta amerikanska enheter lyda under FN-kommando, oviljan att stimulera eller ens tillåta amerikaner att umgås med andra nationers representanter utöver rena tjänsteangelägenheter, styrkedemonstrationer i stort och smått -- t.ex. stridsexercis bland FN-personal och civilbefolkning -- är alla uttryck för den stormaktsarrogans samt bristande insikt i andra kulturers innehåll och former, som ofta resulterat i fatala misstag och tvivelaktiga beslut i den amerikanska utrikes- och säkerhetspolitiken.

"Ignorance and Arrogance" i händerna på världens enda supermakt är en mycket farlig kombination.

Alv Svensson -- 003

Stabsredaktörens spalt



+++++
STABSREDAKTÖREN NAGELFAR I NEDANSTÅENDE OPUS INNEHÅLLET I FÖRRA
NUMRET AV SANDPAPPRET. HADE JAG VETAT ATT GENSVARET PÅ MINA ARTIKEL-
BESTÄLLNINGAR TILL DETTA NUMMER INTE SKULLE BLI VAD JAG ÖNSKAT SÅ HADE
JAG -- I ÖVERENSSTÄMMELSE MED KÅBES TANKAR -- FLYTTAT ÖVER HANS UT-
MÅRKTA "UTLANDSSTYRKAN FYLLER 50 ÅR" TILL DENNA UTGÅVA. I ÖVRIGT MÅ
LÄSAREN SJÄLV SKÅDA VILKA IDÉER, SOM FASTNAT HOS VÅR STABSREDAKTÖR.

REDAKTÖREN

MINA ERINNINGAR

-- efter föregående nummer...

Bo Ringdal skulle, tror undertecknad, kunna bli en både framgångsrik och uppskattad kåsör, om han nu skulle få för sej att byta yrke.

Det är alltid med stor behållning jag tar del av hans utskick till olika evenemang i styrelsens regi och det var med samma stora behållning jag läste hans "Rapport från julbordet" i föregående nummer av Sandpappret. Och -- när jag hunnit en bit in i texten -- med ett allt bredare leende på mina läppar bör tilläggas. Aldrig kunde jag tänka mej att mitt snabba men dock aviserade uppbrott skulle kunna resultera i sådan dramatik för de kvarvarande. Men samtidigt kan det inte nog betonas hur mycket jag uppskattar den lojalitet och vänskap det tyder på, att dom enades om att tillsammans svara för min nota. Visserligen för senare "utmätning" men ändå.

Ska sanningen fram så har jag vid ett tillfälle gjort mej skyldig till en springnota. Men det var så länge se'n att den inte på något sätt var Alzheimer-relaterad utan snarare ett resultat av för stor alkoholkonsumtion. När jag vaknade nästa morgon -- i min egen säng bör för undvikande av missförstånd framhållas -- så var det med en stark ångestkänsla. Hade svårt att bärga mej tills krogen ifråga skulle lunchöppna.

När jag väl var där igen blev krögaren så tagen av min ärlighet att han bjöd mej på dagens lunch. Så visst varar ärlighet längst... Eller kanske inte ändå. Hade jag valt att glömma det hela och inte bry mej, så hade jag ju kunnat äta många dagens innan jag kommit upp i det belopp jag kvällen innan hade "tjänat in"...

Kom att tänka på en helt annan sak också när jag läste föregående nummer och en av

Bengt Hållkvists roliga historier. Roliga historier finns det, som bekant, gott om -- frågan är bara hur gott om. Jag har inget svar men vet att jag läst någonstans att det inte alls finns så många som man kan tro. De flesta roliga historier är nämligen bara en av många varianter på den ursprungliga. Vilket man ofta också själv kan konstatera, när man får en rolig historia berättad för sej. Eftersom roliga historier rimligtvis kan antas ha berättats i alla tider så ligger det ju också nära till hands att det måste vara så, att dom förändras efter hand som dom berättas. Och -- inte minst -- från en generation till en annan.

I det här fallet tänker jag främst på vännen Bengts historia om Saddam Hussein och de båda fiskande irakiska smågrabbarna. Den har jag hört tidigare i en annan variant och med en annan diktator i huvudrollen. Nämligen Adolf Hitler, som tillsammans med sin adjutant och chaufför var ute på en "PR-resa" på den tyska landsbygden för att ge mod och hopp åt den -- på grund av det pågående kriget -- allt svårare drabbade samt fattigare befolkningen.

Någonstans mellan bondgårdarna bar det sej inte bättre än att chauffören råkade köra över en gris, som träffad av den stora Mercedesen dog på fläcken. Hitler beordrade då sin adjutant att gå in till bonden och bondmorän och på ett så skonsamt sätt som möjligt framföra det tråkiga beskedet.

Adjutanten var givetvis inte särskilt förtjust i uppdraget men insåg att han inget annat kunde göra än att lyda sin Führers order. Med tunga steg lämnade han bilen för att gå in i bondgården samt berätta vad som just hade hänt.



Adjutanten till bondmorän: "Heil Hitler, das Schwein ist tot!"
Collage: Bengt Hållkvist

Adjutanten blev kvar betydligt längre än vad som var rimligt och när han slutligen kom ut igen bar han överraskande på en stor korg med korvar, frukt och diverse godsaker!

En förvånad Führer ställde naturligtvis genast frågan vad adjutanten hade sagt och av vilken anledning han -- trots sorgebeskedet -- blivit så rikligt belönad. "Mein Führer, jag tyckte det var bäst att utan omskrivningar säga precis som det var. Så då sträckte jag helt enkelt ut högerarmen och sa: "Heil Hitler, das Schwein ist tot!"

I grunden samma roliga historia med andra ord. Den har förmodligen berättats i en rad varianter i oppositionella kretsar ända sedan de gamla grekerna. Och som förmodligen kommer att berättas i framtiden också -- fast med andra huvudpersoner.

Kåbe Lidén -- 037

KOMMENTARER:

Kåbes analys synes helt korrekt. Själv vill jag aldrig skriva av en artikel, story eller nyhetsmaterial rätt upp och ned utan bearbetar alternativt sammanställer /-fattar helst material från olika tidningar och/eller böcker innan jag undertecknar med mitt eget namn. Upphovet till storyn om Saddam Husein är en nidhistoria jag hörde om vår statsminister, Göran Persson, som begav sig ut ensam med Harpsundsekan för att fiska medan ett par säpokillar fick hålla sig på avstånd i en annan eka... När jag hörde sagda historia slog det mig plötsligt hur jag kunde placera händelsen till Mellanöstern -- om vilken vår tidning ju i första hand ska handla -- genom att i stället stoppa in just Saddam Hussein såsom huvudperson samt rikligt brodera ut Tigrismiljön i stället för Harpsundssjön och ge pojkarna arabiska namn. Emellanåt gör jag på liknande sätt med en del av de al-Limerickar, som anges med mitt namn. Sådant som i stort är avskrift av annan oftast okänd författare underskriver jag med "redaktören" -- med tanke på bl.a. upphovsmannarätten, en hederssak -- förutom sådant som är av redaktionell art eller om jag talar för hela läsekretsen, som t.ex. vid dödsannonser.

Bengt Hållkvist -- 050



"AL-LIMERICK:ar"

Läser Du en -- läser Du flera



Nedan återger vi som vanligt några av Mellanöstern miljöpåverkade limerickar. Ryktet säger att denna femradiga versform ursprungligen härstammar från Irland. Läsaren bör också veta att de två första raderna och den femte skall rimma samt ha lika många stavelser och ska nämnda rader vara längre än raderna tre och fyra, vilka i sin tur är lika korta och inbördes rimmar. Vidare ska tilläggas att första raden bör innehålla en geografisk angivelse i slutet. I detta nummer är undertecknad ansvarig ökenpoet. Redaktören

En glad muslim ifrån El Astong
om sitt lyckorecept sa' en gång.
Det motto, vilket mest
gör livet till en fest
är vackra kvinnor, vin och en lång.

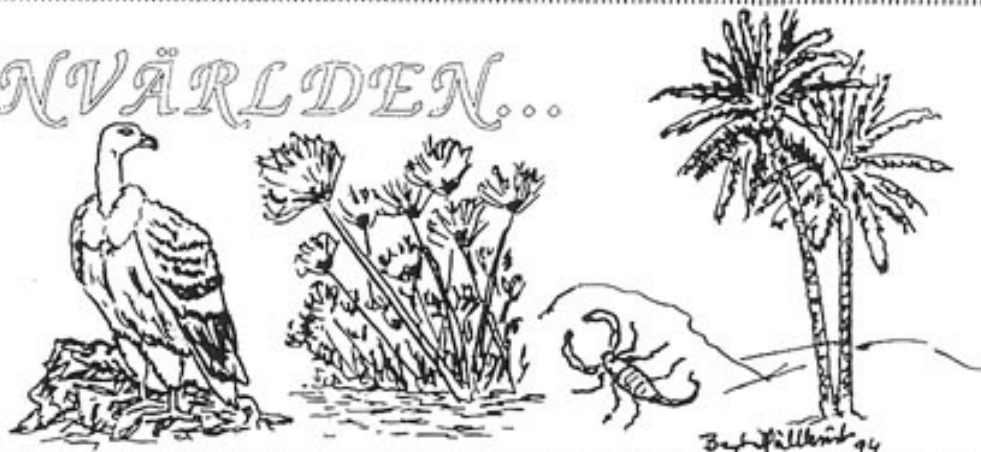
Till sultanen en man i Made
sa': Ta och gräv ned dig med spade.
Belöning nu för det
blev först arbetslöshet
och se'n utslängd i kalla have'.

En bockaktig sheiks son från Quatar
sa': Vad har Du runt ögonen Far?
Har Du gått på galej?
Fadren svarade: Nej,
det är studiecirklar jag har.

En kamelryttare från El Lida
för en bra bättre värld tänker strida.
Jag vill, sa' han helt blott
stå i frontlinjens mitt
då kan jag hamna på Allahs sida.

Bengt Hällkvist -- 050

ÖKENVÄRLDEN...



UNDER DENNA VINJETT ÅTERKOMMER, SOM BRUKLIGT I SANDPAPPRET, EN BESKRIVNING AV FAKTA OCH/ELLER FICTION OM ETT DJUR ALTERNATIVT EN VÄXT, SOM FINNS/FUNNITS I SINAI ELLER EN STJÄRNBILD DÄROVANFÖR MED ARABISK ELLER ANTIK EGYPTISK ANKNYTNING

SOBEK, EN STORKÄFTAD LIPSILL?

"I Niggerland händer ibland,
att man får se på Nilens svarta strand,
herr Krokodil, fru Krokodil och lille Krokodillelilleman.
Solen, den skiner helt på Niggerlandet ned,
Där ligga de och gäspa käkarna ur led,
herr Krokodil, fru Krokodil och lille Krokodillelilleman".

("Nu ska vi sjunga", Almkvist & Wiksell 1943)

Under min tid i folkskolan på 1940-talet var detta en av de mer populära sångerna bland dåtidens

skolbarn. Idag torde den nog vara försedd med både "pestflagga" och "dödskalle" såsom varande icke rumsren. Förhoppningsvis kommer dess publicering i Sandpappret inte att leda till åtal mot redaktören för "hets mot folkgrupp".

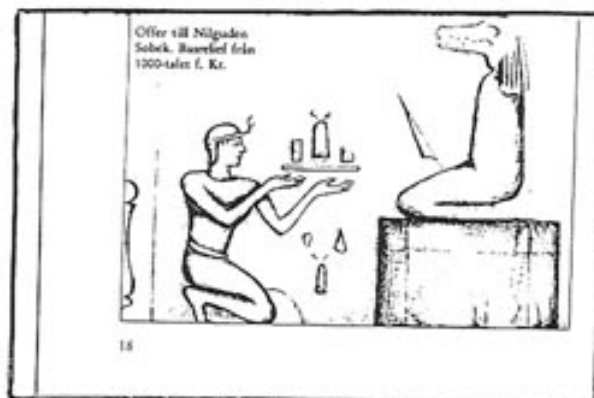
Inte vet jag om någon annan av oss från 72 M i nyktert tillstånd såg krokodiler vid Nilens strand under vår tid i Egypten. Jag gjorde det inte men väl i Kairo zoologiska park. Där fanns flera exemplar av den särskilda arten "Nilkrokodil". Nilkrokodilen kan bli c:a 5 meter lång, är olivfärgad med svarta band på stjärten. Honan lägger 16 - 80 ägg i ett hål, som hon gräver i marken. Efter kläckningen vårdar hon ungarna under den första månaden. Nilkrokodilen hotas av utrotning orsakad av tjuvjakt och miljöförstöring men finns fortfarande kvar i Nilens södra delar och i angränsande vattendrag. Krokodiler har funnits på Jorden sedan minst 225 miljoner år och har utvecklats till att vara de mest avancerade kräldjuren. Deras hjärnor har s.k. äkta hjärnbark, vilket möjliggör inlärning och kombinationsförmåga utöver det reflexmässiga reptilbeteendet. De har även förmåga att frambringe olika läten för att kommunicera inom flocken. Magsäcken är tvådelad, varav första delen är en muskelmage (= mekanisk bearbetning av födan som ej tuggas utan sväljes hel) och den andra svarar för den biokemiska sönderdelningen. Krokodiler är mycket skickliga jägare, som livnar sig på såväl landlevande som vattenlevande byten. De kan nästan omärkligt förflytta sig i "uläge" och avsluta med en blixtnabb attack. Men även om de vistas långa tider i vatten måste de under dagtid komma upp på land för att "ladda batterierna". Eftesom de är kräldjur är de växelvarma, orsakat av att deras ämnesomsättning är låg och inte helt kan tillgodose värmebehovet utan måste kompletteras med solvärme så att deras reflexer samt muskelrörelser bibehåller tillräcklig snabbhet och precision. Det är under "batteriladdningen" man kan se dem ligga med vidöppna gap för att låta solen värma blodet i munslemhinnans väl utvecklade kärlsystem. Det är givet att detta märkliga och farliga djur fascinerat och skrämt människorna.

Följaktligen är krokodilen en av de gamla egyptierna äldsta gudar i djurgestalt vid namn **Sobek** och är följeslagare till den onde guden Seth, som dödar samt styckar sin bror Osiris. Trots att Sobek var en farlig och ond gud dyrkades han på många platser längs hela Nildalen för att om möjligt blicka odjuret och få det på sin sida.

Inför döden var det många som önskade sig, att få inta Sobeks gestalt med dess fruktansvärda egenskaper

och styrka för att framgångsrikt kunna trotsa samt övervinna alla faror under vandringen i underjorden. Krokodilen är säkerligen förebild till sagornas drake och vidundret Leviatan i Bibeln. Olika kroppsdelar av krokodilen har så tillskrivits allehanda magiska egenskaper, varav en av de mest bisarra är ett undergörande smink tillverkat av krokodilspinnning(!). I de medeltida "bestiarierna" får krokodilen symbolisera allehanda negativa företeelser av vilka här följer ett exempel:

"Krokodilen är en avbild av hycklarna, girigbukarna och vållustingarna. Fastän dessa är pösiga av högmodets drägel, solkade av vållustens smitta, besatta av sjuklig lystnad,



Offer till Nilguden Sobek. Basrelief från 1000-talet f. Kr. Red. skrider de likväl fram inför sin nästa, stolta och otadliga i sin efterlevnad av lagarna. Liksom krokodilen nattetid lever i vattnet, så för dessa människor i det tysta en tygellös vandring. Med övre delen av munnen predikar de för de andra om de heliga fädernas föredöme och hälsosamma lärdomar, under det att den undre delen av munnen förblir stel, emedan de själva ingalunda lever som de lär. Liksom man gör en salva av krokodilens träck, så omges de onda människorna av denna världens ynnest, som likt en salva förvandlar deras illgärningar till hjältedater. Först när den stränge domaren slår till i vredesmod över de begångna ogärningarna försvinner den falska salvans glans." Min reflektion: Visst finns det en och annan "krokodil" även bland vår tids politiker, försäkringsbolagsdirektörer och andra överhetspersoner?

Kan man då inte säga något positivt om krokodilen? Vi har ju hört talas om "krokodiltårar" -- innebär inte sådana att krokodilen är känslös och medkännande, en riktig "lipsill"? Tyvärr så hjälper inte ens krokodiltårar för att bättra på krokodilens anseende ty det finns minst två negativa förklaringar till uttrycket "krokodiltårar". Den ena är att krokodilen, som verkligen har förmåga att alstra ljud, lockar till sig kvinnor genom att låta som ett gråtande barn. Den andra är att krokodilen hycklar sorg genom att gråta stora tårar över den försvunna varrelse den nyss ätit upp. Den fysiologiska förklaringen till krokodiltårarna är en utsöndring av

våtska för att hålla ögonens slemhinnor fuktiga under "batteriladdningen" i det starka solskenet. Nej, för att rädda krokodilens anseende återstår endast att jämföra den med människan. Människan som vältrar över alla sina dåliga egenskaper på försvarslösa djur, vilka bara har att följa sina instinkter under det att människan har fått förmågan att kunna välja olika beteenden men som alltför ofta missbrukar denna förmåga till skada för övriga levande organismer och även till skada för sig själv. Krokodilguden Sobek ler nog sorgset och överseende även om människorna råkar kalla honom för en storkäftad lipsill.

Alv Svensson -- 003

MÖ-HUMOR... hört berättas

INGEN MÅ PRISAS LYCKLIG FÖRE SIN DÖD.

Latin: "Nemo ante mortem beatus".
Efter ett liknande gregiskt uttryck.

Enligt sägnen var detta den atenske statsmannens, Solon (åren 600 - 560 f. Kr.), ord till den omäktligt rike kung Krösus av Lydien (Mindre Asien / nuv. Turkiet).

VAR DAG HAR NOG AV SIN EGEN PLÅGA.

Bibeln: "Gör er därför inga bekymmer för morgondagen. Den får själv bära sina bekymmer. Var dag har nog av sin egen plåga".
Matteus 6:34.

HAVET, HAVET !

Grekiska: "Talatta, talatta" Xenophon (död år 354 f.Kr.) i "De tiotusendes återtåg".

Grekernas glada utrop när de -- efter återtåget genom Mindre Asien -- kom fram till Svarta Havet och förstod att räddningen hem till Grekland var möjlig. Även svenske skalden / kåsören Gustaf Fröding (åren 1860 - 1911) skrev i "Anabasis" (= uppmarsch) om de 10 000 grekernas fälttåg mot perserkungen Artaxerxes II dvs samma krigsmarsch som Xenophon. Jfr också Sv FN-bat (UNEF I), som via Gaza redd av israelerna medgavs utrymme Gaza-grupperingen, när Sexdagarskriget utbröt i juni 1967.

I ISRAEL MÅSTE MAN, OM MAN SKA VARA REALIST, TRO PÅ UNDERVERK.

Israels förste premiärminister, David Ben Gurion, hade sina förningar om landets kommande problem. Trots skämtet -- judiskt allvar.
Redaktören

KAMELHUMOR -- ELLER?

Beduinen Mohammad var känd för att i många år ha vunnit en årlig uthållighetstävling att under tre dygn hinna rida längst utmed en angiven karavanväg på en kamel -- nåja, dromedar. Kvällen före kamelritten och före midnatt var det brukligt att varje tävlingsbeduin fick vattna sin kamel i startoasens stora vattengöl. Som läsaren förstår var det sålunda viktigt att kamelen drog i sig så mycket vatten som möjligt så att puckeln maximerades i storlek -- för att öka tävlingsuthålligheten och innan nattvilan inleddes borta i lägret. Någon hink med vatten fick inte användas därborta under natten.



Mohammad vattnade sin kamel senast möjligt
han plötsligt till sin oerhörda förvåning hur Mohammad tvingade fram sin kamel till vattnet än en

Kvällsvattningen brukade dra ut på tiden, då varje kamel kunde sluka kanske bortåt 300 liter och det var vanligtvis många kamelekipage, vilka skulle starta följande morgon. Mohammad hade följaktligen för vana att vattna sin tävlingskamel så sent som möjligt. Detta gjorde en annan tävlingsveteran, avundssjukt Ali -- som alltid förlorade mot Mohammad -- fundersam, för att inte säga misstänksam. Ali vattnade därför sin kamel tidigt för att sedan gömma sig så att han dolt skulle kunna smyga efter Mohammad med kamel, när de sent gick iväg för tävlingsvattning. Ali såg därvid hur Muhammads kamel sörplade i sig vatten på samma sätt som alla andra tävlingskameler och under ungefär lika lång tid.

När Ali trodde att vattningsproceduren var avklarad såg

gång, manade på sitt djur att sticka ned huvudet igen under vattenytan och sedan snabbt rusa bakåt till kamelens rumpa och där kraftigt slå ihop nävarna mellan bakbenen så kamelens testiklar nästan krossades. Schluurp!!! hördes samt ett ljudligt stön och kamelen kunde i ett enda jättedrag sluka ytterligare 50 liter! Mohammads ekipage kunde, som vanligt, förflytta sig betydligt längre än alla medtävlare.

PARADISHUMOR

För att Eden skulle vara ett paradiset lät Vår Herre skapa Eva genom att ta bort ett revben ur Adams bröstorg. Hur kul hade dom det då egentligen i Paradiset? Jaaa...

Följaktligen inträffade detta:

Adam kom hemrumlande -- på snöret -- sent på natten och Eva for upp blixtnabbt i sängen samt spände ögonen i honom. Kom hit, sa' hon, så får jag känna på revbenen!

TURKISK HUMOR

Vet Du hur man känner igen en turkisk bil? -- Nej. -- Det syns på vindruteturkarna.

HUMORN SOM DEN KAN FRODAS I DET UTSATTA BEIRUT

Åtminstone en del folk(grupper), vilka länge och/eller återkommande utsatts för angrepp alternativt förtryck brukar såsom en form av överlevnadsstrategi utnyttja självironi. Mest kända för detta torde judarna vara. Men även Libanons folkgrupper har samma vana riktad mot varandra eller mot yttre fiende(r) -- egentligen i det här fallet både Israel och Hizbollah.

Under sommarens krig mellan nyssnämnda parter har libaneser ofta förlorat anhöriga, hem och arbetsmöjligheter -- men inte sitt sinne för humor. Via sms, e-post, TV samt bloggar spreds sålunda skämt knutna till konflikten mellan sagda kombattanter, bl.a. följande:

- Varför har bostadshyrorna plötsligt gått upp så kraftigt i Ain al-Rummaneh, stadsdelen som ligger innanför det av Israel anfallna södra Beirut?

- Jo, därför att tack vare bombningarna har ju kvarteren längre in från stranden fått havsutsikt.

Bengt Hållkvist -- 050

=====

Värt att veta från MÖ... 



VID SIDAN OM DE STORA RUBRIKERNÄR OM VÄRLDSHÄNDELSEKÄN MAN HÄR OCH VAR FINNA STOFF AV INTRESSE FÖR ÖKENVETERANER. DÖM SJÄLVA.

Med anledning av att Al Gore -- vicepresident till förra USA-presidenten, Clinton -- har gjort sig högröstad på miljöområdet, bl.a. om värme och sand, de senaste åren och på flera sätt så skriver härom ledarskribenten i Svenska Dagbladet (Sv D, 4 juni 2006), Per Ericson, i sammanfattning ungefär följande:

Ingen människa på jorden med tillgång eller närhet till radio och TV torde ha undgått notera att klimatförändringar är en av de saker som de flesta av världens beslutsfattare gärna talar om. Däremot försummas ett närliggande problemområde nämligen sådant som inordnas under Ökenkonventionen. Detta förhållande påpekas av den svenska forskaren i miljö och hållbarhet på Utrikespolitiska Institutet, Elisabeth Corell. Hon skriver om konventionen i FN-förbundets tidning Världshorisont (nr 2, 2006) att det rör sig om ett internationellt avtal, vilket går ut på att motverka markförstörelse.

Corell framhåller vidare att när mark används på ett ohållbart sätt i torra länder växer öknarna. Det är ofta ett fattigdomsproblem. Människor som saknar alternativ nyttjar jorden för hårt i kampen för föda och försörjning. Hon menar, anser Ericson, att det svala engagemanget i ökenfrågan kan ha något att göra med att det är fattiga länder som drabbas. Corell tycks då samtidigt notera att det finns annat som väcker desto mer uppmärksamhet i vår del av världen. "Klimatfrågan är definitivt av största vikt, därom råder inga tvivel. Men det är milt sagt något skett med att nästan all uppmärksamhet ägnas åt ett problem vars effekter vi ännu har begränsad kunskap om, medan de gigantiska problemen som ökenbildningen innebär i praktiken ignoreras".

Ericson avrundar med att det för politikerna kan bli aktuellt att släppa ifrån sig makt. Människor sägs behöva alternativ. Det kan handla om att fattiga landsändar ska få en chans att blomma upp. Eller om att dra ner på de regler, den byråkrati och den korruption som bromsar tillväxt och företagande. (Forts. nästa sida)

ENGELSK SPRÅKÖVNING I: "Had we known that the kidnapping of the soldiers would have led to this, we would definitely not have done it". **Sheik Hassan Nasrallah**, leader of Hizballah, on the capture of Israeli soldiers by his militant group, which sparked the recent fighting.

ENGELSK SPRÅKÖVNING II: "What's shocking and, to me, completely immoral, is that 90% of the cluster-bomb strikes occurred in the last 72 hours of the conflict, when we knew there would be a resolution". **Jan Egeland**, Norwegian U.N. Under Secretary-General for Humanitarian Affairs, condemning Israel's use of cluster bombs during the conflict in Lebanon.

Redaktören



Under flera år har jag tagit Dig med på vandring till olika platser i Bibelns länder. Den här gången skall jag göra litet annorlunda.

Egentligen vilar hela den västerländska kulturen och etiken på en jude, hans liv, lära samt förkunnelse. Vi tänker inte så i vardagslag men vid närmare eftertanke kommer vi inte ifrån personen Jesus Kristus.

Overallt i våra bygder ser vi kyrktornen. Varje söndag förkunnas hans budskap i kyrkor, kapell och bönhus. Vi döps, konfirmeras, vigs och begravningen sker i de flesta fallen i någon sorts kyrkolokal.

Det senaste året har boken "Da Vinci-koden" skakat om många. Egentligen skall man väl inte lägga så stor vikt vid en thriller men vad som ger boken ett sprängstoff är en liten notis på försättsbladet:

"... alla beskrivningar av konstverk, arkitektoniska verk, dokument, hemliga ritualer i romanen överensstämmer med verkligheten."

Jag skall inte gå in så mycket på bokens innehåll eller ta fram en mängd fakta, som inte stämmer med bokens fantasier. Om jag skulle göra det blir det inget utrymme över för andra artiklar i detta nummer av Sandpappret.



Da Vinci-koden har enbart i Sverige kommit ut i 1 miljon exemplar påstås det. Ingen bok förutom Bibeln ligger i närheten av en sådan upplaga. I hela världen lär bokens upplaga ligga på c:a 40 miljoner. Detta innebär att Da Vinci-koden måste ha fått en enorm genomslagskraft. Kanske beror detta på vår benägenhet att lukta oss till konspirationsteorier. Och tänk om hela vår världsbild och Jesus är en enda stor konspiration? Eftersom bibelkunskapen är nästan lika med noll i vår tid är det lätt att så andra frön -- om än ogräs.

För c:a ett år sedan visades i TV1 en dokumentär, som bit för bit granskade Dan Browns påståenden. Det var en mycket avslöjande dokumentär, vilken fullständigt krossade den lilla notisen på försättsbladet i boken Da Vinci-koden.

Det har under århundradena kommit många olika påståenden, som skulle kullkasta Bibelns grundsyn på Jesus. Redan under de första 2 - 300 åren av vår tideräkning visade de religiösa riktningarna i Mellanöstern upp en mångfald tolkningar. Många av dessa kallades "gnostiska" och hade rötter i grekisk kultur. Man har hittat fragment på flera olika ställen i Egypten, vilka talar om en lärare Jesus men som framställs på ett helt annat sätt än den i Bibeln. Liksom vi i nutid -- i den kristna kyrkan -- tar avstånd från Jehovas Vittnen och delar av Livets Ords förkunnelse, var de första kristna måna om att "hålla linjen". För Dig som vill fördjupa Dig och orkar vill jag rekommendera boken **"21 kyrkofäder"** av Peter Halldorf.

Nu till några -- i mitt tycke -- märkliga skrifter om Jesus. Just nu har man översatt fragment av ett "Evangelium av Judas Iskariot". Det hittades i en egyptisk ökengrotta 1978. Här sägs det att Judas och Jesus var i maskopi med varandra samt en av Jesu närmaste män. Judas och Jesus skulle tillsammans ha planerat "slutet". En annan bok av Judas Iskariot som utkom på svenska 1994 var "Mästarens lära och liv". En schweizare, Billy Meier, ufolog samt profet, träffade Isa Rashid -- han sägs ha varit grekisk-romersk präst -- men har aldrig kunnat identifieras. Kyrkorna i Mellanöstern känner inte till honom. Han påstås ha kommit med en gammal skrift 1974, som han uppger sig ha hittat utanför Jerusalem. Meier fick en avskrift. Rashid flydde till Libanon, där israelerna sägs sedan ha bombat det flyktingläger där Rashid befann sig och dokumenten förstördes. Meier berättar vidare att Rashid blev avrättad i Bagdad av israeliska agenter. I boken "Mästarens liv och lära" återfinns man mycket av det som står i Bibeln. Även att Judas begick självmord. Men man får också veta att Jesus varit "halvdöd" och sedan vandrat vidare tillsammans med sin mor samt en bror, Tomas -- fast någon bror med det namnet finns inte i Bibeln -- till Mindre Asien och därpå till Damaskus. Här talade Jesus (Immanuel) om att han var rädd att bli fångslad samt förd tillbaka till Jerusalem. Enligt en annan berättelse färdades Jesus tillsammans med Maria och Tomas till Kashmir. Denna legend är skapad av en enda person, indiern Mirza Ghulam Ahmad, grundare av Ahmadiyya-rörelsen (1835 / 39-1908). Men denna legend kommer tillbaka nu och då i veckotidningar. T.o.m. Svenska Kyrkans tidning, som tidigare hette Vår Kyrka ägnade den här historien en stort uppslagen artikel för ett par årtionden sedan. Det finns många olika, märkliga framställningar om en "annan Jesus" än den vi läser om i Bibeln.



Även i muslimska Koranen ordas om Jesus Kristus. Red.

Innan jag gör en slutresumé vill jag bara citera litet ur ett kapitel i muslimernas heliga skrift, Koranen:

Sura 4:157 "... de säger: Vi har dödat Kristus Jesus, Marias son, som påstod sig vara Allahs sändebud. Men de dödade honom inte, fastän det för dem tedde sig så. De som är av en annan mening är inte säkra på sin sak; de har ingen verklig kunskap om detta utan stöder sig på antaganden. Det är med visshet så att de inte dödade honom". Detta skrevs under 600-talet e.Kr.

Man kommer med stor sannolikhet att göra nya fynd, som pekar åt många olika håll.

Den källforskning och grundforskning som skett runt Bibeln är helt unik i sitt slag. Ingen bok i världen har ransakats eller utställt forskning så grundligt. Man kan nog därför säga att "konspirationsteorierna" är definitivt vederlagda.

Till sist låt mig ändå göra ett s.k. "cirkelbevis" genom att citera Bibeln:

Lukasevangeliet börjar så här: "Många har redan sökt ge en samlad skildring av de stora händelser som ägt rum ibland oss, så som de har berättats för oss av dem som från första stund var ögonvittne och blev ordets tjänare, och efter att grundligt ha sett mig in i allt ända från början har jag nu också beslutat att skriva ner det för dig, högt ärade Teofilos, för att du skall förstå att de upplysningar du har fått är tillförlitliga".

Lukas var läkare (Kol 4:14) sannolikt Paulus' livläkare.

skrev jag om allt som Jesus gjorde och lärde, fram till den dag då han togs upp till himlen..."

Den här gången var det en vandring i Orientens religiösa labyrinter. Har Du frågor, kom gärna med dem! Det finns så oerhört mycket spännande att läsa, bearbeta och samtala om.

Ingvar Holmquist -- 033

REDAKTIONELLT

Här ska ej ordas om skälen till att detta nummer blivit senare färdigproducerat än vad jag hade planerat. så är dock fallet, vilket jag beklagar. Tidningen bedöms komma Dig läsare tillhanda samtidigt som årsmötesresan till tallinn genomförs. Kanske en tröst för icke-resenärer.

För kommande nummer kan Du som läsare -- om Du vill -- sända in synpunkter på föreningsangelägenheter eller berätta från någon tjänstgöring FN-mission alternativt om Du har något att säga om firandet av årets eller annat års FN-dag, som bekant 24 oktober. Jag vill än en gång erinra om att i år, 2006, har FN utfört fredsfrämjande operationer i 50 år.

En insändare bör omfatta 1/2 till 2 sidor maskin-/datorskriven text inkl ev. bild. Sådan måste vara tydlig, ljus och konturskarp samt försedd med uppgift på upphovsmannen. Skriver Du för hand med stor handstil brukar 3 sidor motsvara 1 textsida i Sandpappret. V.G. insänd manusmaterial till tidningens redaktör enligt sida 2. Insändare och artiklar från redaktionen till nästa nummer önskas bli postade/avsända **senast tisdagen 14 november.**

Redaktören



HIZBOLLAHS FANEMBLEM